

Епископ Николај Велимировић

Духовна лира

Електронско издање	Штампано издање
Извршни продуцент и покровитељ: Технологије, издаваштво и агенција ЈАНУС Београд, 2003. (прво електронско издање) • Уредник: Зоран Стефановић • Ликовно обликовање: Маринко Лугоња • Дигитализација материјала: Ненад Петровић • Коректура: Миленка Кузмановић • Вебмастеринг и техничко уређивање: Горан Марић	• С благословом Његовог преосвештенства Епископа шабачко-ваљевског Господина ЛАВРЕНТИЈА • Издаје: Православна Народна Хришћанска Заједница Шабац и Српска православна парохија "Св. Василије Острошки" Линц, 1998. • Уредници: Милан Пантелић, свештеник Драган Мићић, свештеник • Рецензенти: Марко Павловић, протојереј ставрофор, Милош Петровић, свештеник • Штампа: "Графика Шабац" Шабац

Садржај

- Предговор
- ПЕСМЕ БОГУ И РОДУ
 - о Скини с мене бриге многе
 - о Говори Господе
 - о Хајте браћо белој цркви
 - о Када Србин славу слави
 - о Песма Светој мајци Ангелини
 - о Знаш ли ко те љуби силно?
 - о Смрт Светога Саве
 - о Ој Србијо
 - о Богомољачка песма
 - о Вера православна
 - о Деца бесмртности
 - о Кога ћу да хвалим?
 - о Шта је најслађе?
 - о Чета Христова

- o Хајте, децо, Христос зове!
- o Црква
- o Молитва благом Христу
- o Исусе мили
- o Услиши нас, Боже наш
- o Молитва Сину Божјем
- o Светлости нам треба
- o Све је твоје, Боже
- o Све имамо у Христу
- o Господе Боже мој
- o Подај, Господе
- o Одбрани ме, Господе
- o О пречиста
- o Зар смем да ћутим
- o Небески свет
- o У вери се знање крије
- o Најважније знање
- o Алфа и омега
- o Отац и син
- o Мајка и ћерка
- o Брат и сестра
- o Свештеник пастви
- o Буди храбар и слободан
- o Свете чете
- o Не бојте се
- o Устаните, децо Божја
- o Трубачи вечни
- o Светитељу Саво, моли Бога за нас! .
- o Речи Светог Саве
- o Државотворац
- o Највиша планина
- o Појас православља
- o Црква наша – мајка наша
- o Народ цркве Богу диже
- o Гора висока
- o Сродници смо Божји
- o Не тугујте, децо
- o Све ће добро бити
- o Химна милијарде Христу верних
- o Десет Божјих заповеди
- o Владај Боже
- o Ој, бадњаче, бадњаче
- o Три цара
- o Исток са висине
- o Молитва
- o Песма Светом Сави

- o Молитва Светог Наума
 - o Света Србија
 - o Нека Србе опет слога краси
 - o Песма Србима
 - o Песма Кајмакчалана
 - o Вјера наша, вјера стара
 - o Молитва Богу
 - o Српска слога
- ПЕСМЕ СВЕТИТЕЉИМА
 - o Светом Јовану
 - o Свети Георгије, великомученик и победоносац
 - o Свети Василије Острошки
 - o Свети Јоаким и Ана
 - o Крстов дан
 - o Света Петка
 - o Свети Лука апостол и еванђелист
 - o Свети Козма и Дамјан
 - o Свети Јован Златоуст
 - o Преподобни Алимпије Столпник
 - o Свети Николај, Архиепископ мирликијски
 - o Свети првомученик Стефан архиђакон
- СЕДАМ ТАЈНИ
 - o Седам тајни
 - o Крштење
 - o Тајна крштења
 - o Тајна миропомазања
 - o Тајна причешћа
 - o Тајна брака
 - o Тајна свештенства
 - o Тајна покајања
 - o Тајна Јелеосвећења
- ГУСЛАРСКЕ ПЕСМЕ
 - o Небесна литургија
 - o Зидање Љубостиње
- ПОСМРТНЕ ПЕСМЕ
 - o Митарства
- ПЕСМЕ ЗА РЕЦИТОВАЊЕ О СВЕТОМ САВИ
 - o Светосавска химна
 - o Свети Сава
 - o Моја вера
 - o Молитва
 - o Молитва мале Данице
 - o Свети Сава
 - o На Светога Саву
 - o Свети Сава
 - o Свети Сава

- o Под иконом Светог Саве
- o На Врачару
- o Отаџбина
- o Мати и син
- o Светоме Сави
- o На Светога Саву
- o Свети Сава
- o Српска слава
- o На Светог Саву
- o Жеља Светог Саве
- o Свети Сава
- o Молитва Светитеља Саве

Предговор

"Појте Богу, појте;
појте цару нашему, појте;
Јер је Бог цар
од све земље, појте песму,"
(Псалам 47, 6-7)

Књига духовних песама је храна за наше душе, књига најлепших песама Владике Николаја, које су напајале жедна срца хиљаде и хиљаде богомољаца широм наше цркве је сада пред вама. Зато Православна народна хришћанска заједница, чији је Св. Владика Николај и оснивач и утемељивач, наставља тај Богоугодни пут и приређује ово издање, да поврати веру код нашег српског народа. Да појећи и читајући ове најлепше песме Владичине, допуњене песмама о нашем највећем српском просветитељу и учитељу Св. Сави, духовно се усавршавају и богате у вери.

Ево сигурног компаса на узбурканом мору нашег вртоглавог овоземаљског живота. Ево светих, дивних и златних примера за углед, за подражавање, за дивљење које нам пружају наши Светитељи и песме које су у народну душу Бога уселиле, да се њима напајамо, да се њима поносимо, да са њима идемо у једну светлију и лепшу будућност. Ево Духовне лире, другог Јеванђеља у наше куће, у наше породице, да се освеже, да се оснаже и снабдеју духовном храном и снагом и успешно кораћају Христовим путем којим води у вечно блаженство, бољи и лепши живот.

Зато сада, драги наши богомољци и драги верници, пригрлите ово штиво нека се не одваја од Вас да име Божије, име мајке Божије и светитеља наше цркве славите и величате у све дане вашег овоземаљског живота.

Уредници

Песме Богу и роду

Скини с мене бриге многе

Скини с мене бриге многе
Не могу их носити
Никог немам да помогне
Немам кога молити

Бринем дању, бринем ноћу
Брига бригу дозива
Многи виде моје сузе
Мало ко се одзива

Ја не тужим Твоје људе
Ти си свима Судија
Свако носи своје време
Свак уздише ко и ја

Ти помози свима брижним
О Исусе Боже мој
Па најпосле к мени дођи
Где и ја сам слуга Твој

Скини с мене тешке бриге
Знам да хоћеш и можеш
Клањам Ти се, молим Ти се
Да и мени помогнеш!

Говори Господе

Говори Господе, слуга Твој Те слуша
Тебе, само Тебе, жељна му је душа
Немоћан је слуга да види и чује
Док у њему Твоје не заструје струје
Помози мом виду, помози мом слуху,
Слава Оцу, Сину и Светоме Духу!

Говори Господе, пре свршетка пута
Да ми с правог пута душа не залута
Говори ми тихо, ал нек буде јасно
Говори Преблаг, док не буде касно
Помози мом виду, помози мом слуху
Слава Оцу, Сину и Светоме Духу!

Знам: говорио си, ал опет говори,
Док од Твојих речи срце се разгори,
Док се вид отвори, и слух се оснажи
О говори Оче, слугу Твог ублажи
Помози мом виду, помози мом слуху,
Слава Оцу, Сину и Светоме Духу!

Знам: говорио си кроз Пророке давне
И кроз Сина свога и кроз свеце славне,
Ал, смилуј се црву, говори поново,
На језику Твоме, старо бива ново.
Помози мом виду, помози мом слуху,
Слава Оцу, Сину и Светоме Духу!

Нека речи Твоје у мени забрује
Да Твој слуга чује и браћи казује
Говори Господе, слуга Твој Те слуша
Твога слатког гласа жељна му је душа
Помози мом виду, помози мом слуху,
Слава Оцу, Сину и Светоме Духу!

Хајте браћо белој цркви

Хајте браћо белој цркви, да се Богу помолимо
Дародавцу свих добара, да се смерно поклонимо

Оставите бриге мале, одморите руке вредне
Сетите се душе своје, душе гладне, душе жедне

Оставите ситне злобе, благи Бог је Отац свију
Он све тражи, Он све зове, царство вечно да добију

Данас јесте, сутра нисте, та спасти вас неће благо
Спасен биће који твори, што је вечном Богу драго

Кад у цркви Бога славе, добри људи и анђели,
Бог милосни на том збору и вас браћо видет жели

Хајте браћо белој цркви, да се Богу помолимо
Дародавцу свих добара да смерно поклонимо!

Када Србин славу слави

Када Србин славу слави
Он уз колач свећу стави
Па прелива колач вином
И све свети светим чином

Колач му је слика Оца
Сваког добра даваоца
Свећа му је слика Сина
Слика Духа – сила вина

Пред Тројицом Србин стане
Па скрушено он уздахне
Царе вечни благослови
Сви су Твоји дари, ови

Народ сложи и умножи
Нек сви људи буду Божји
Нек сви славе Име Твоје
Твога Суда нек се боје

Ко хлеб нек су срцем благи
Ко свећа душом прави
Ко вино нек су јаки
Благи, прави, јаки, здрави

Знаш ли ко те љуби силно?

Знаш ли ко те љуби силно
Ко те чува дан и ноћ,
Ко ти даје изобилно
Да одолиш врагу моћ?

Знаш ли ко ти живот дао,
Оца, мајку, брата твог,
И ко те је обасјао
Светлим зраком Духа свог?

Знаш ли ко је умро за нас,
На Голготи, знаш ли то,
И радости обећате,
Ко ти спрема знаш ли то?

Мораш знати ко то чини,
Ко то тако љуби нас,
То је Господ са висине,
То је Христос свима Спас!

Зато и ти, ох, сети се,
Па му срце своје дај,
Кад му скривиш, заплачи се,
И замоли опроштај!

У тој сузи покајања
Заблистаће Христов сјај,
Имај у Њег поуздања,
Отвориће теби рај!

Смрт Светога Саве

У Трнову граду, усред зимске циче
Службу служи Светац из ибарске Жиче.
Огрнуо златну, одежду на плећа,
На глави му митра, трепери ко свећа.

Војордање поје, а вода се леди,
Бугарски патријарх, покрај њега седи.
Старачке му усне, од хладноће модре,
Али са њих слећу, ове речи бодре:

Почујте ме браћо, последњи и први
По језику вери, ми смо једне крви.
Ми смо једне крви, сестра нам је слога,
Јер смо деца Христа, једног истог Бога.

Тако је зборио, свети Сава тада,
А после шест дана, сасвим изненада,
Пуче глас по граду, умро свети Сава.

Заплакаше Срби с мора и Дунава
Забрујаше звона пре зорина јава,
Јављајућ губитак Српског Великана!

Ој Србијо

Ој Србијо мајко мила
Да би вазда срећна била
Деца Твоја Тебе воле
За Тебе се Богу моле

Земљо славе и слободе

Све ме мисли Теби воде
Све ме жеље Теби крећу
Све за Твоју чиним срећу

Земљо палих праотаца
Витезова и Светаца
За крст часних мученика
За слободу заточника

Гроб до гроба свето гробље
Ту почива српско робље
И све олтар до олтара
Задужбине српских цара

И Косово тужно стоји
Петвековно ропство броји
Спомен славе и јунаштва
И неслоге и издајства

На Косову Грачаница
Крај Мораве Раваница
У Крушевцу Лазарица
На планини Студеница

И све мегдан до мегдана
Пре и после Видовдана
Сва си крвљу заливена
Сва си славом окићена

Но не бој се мила Мати
Бог ће Теби добро дати
Па ћеш бити најсретнија
И од свију најславнија!

Богомољачка песма

Богомољци зашто не појите
Слуге Божије кога се бојите?
Не певате да се веселите
Већ долазак Христов да јавите.

Јављајте га широм на све стране
Устаните противу сатане
Господ мили наређује с неба
Да се само греха бојат треба.

Јер времена још мало имамо
А реч Божју треба да јављамо
И у песми и у проповеди
Дође Господ да нас све прегледи

Зато свако нека чврсто стоји
Нек се буре никакве не боји
Нек реч Божју на све стране шири
А буру ће Господ да умири

Зато појте никог се не бојте
У љубави сви Господњој стојте!

Вера Православна

Вера наша, вера давна,
Вера давна, вера чиста
Тестамент је Живој Христу -
Вера наша православна.

Пуна тајни мада јавна,
Апостоли развејаше,
'Ванђелисти описаше -
То је вера православна.

Љубав к Богу, дужност главна,
Њом се свеци просветлише,
Мученици веселише -
То је вера православна.

Наша вера, вера славна,
Њом се претци прославише,
Вишњем Богу угодише -
То је вера православна.

Вера наша, вера давна,
Њом славимо Христа Бога,
Цара царства бесмртнога -
То је вера православна.

Деца бесмртности

Ми смо деца бесмртности,
За бесмртне створени,

Крст нас спасе од трулости,
Ми смо Крстом вођени -
Ми смо Крстом рођени,
Христом препорођени.

Усред мрака и очаја
Ми светлост имамо,
Усред бола и вапаја
Ми песму певамо -
Ми песму певамо,
Христа прослављамо.

Сред заблуда и незнања,
Грабежи, лености,
Ми смо срећни од надања
И од послушности -
И од послушности
Христовој светлости.

На високој светој гори
Бог нас жудно чека,
На кристални праизвори
Од меда и млека -
Од меда и млека,
Слава Му до века!

Ми смо деца бесмртности,
За бесмрће створени,
Крст нас спасе од трулости
Ми смо Крстом вођени -
Ми смо Крстом вођени,
Христом препорођени.

Кога ћу да хвалим?

Кога ћу да хвалим
Сем живогa Бога?
Кога ћу да славим
Сем господa мога?

У Њега је светост,
У Њега је сладост,
У Њега је крепост,
У Њега је младост,

У Њега је јава,

У Њега је будност,
У Њега је слава -
Слатка милозвучност!

Серафими близу
Око Њега стоје,
Ангели у низу
Око Њега поје.

Земља песму чује
И ехо одаје,
Но ехо тугује -
Песми заостаје.

И све нови појци
На небеса стижу,
У светлој поворци
Са старим се нижу.

То су свети људи
Што помреше јуче
И свих страсти луди
Сломише обруче.

Цела војска пева,
Пева: алилуја!
То што земља снева
Од тог небо буја.
Слава Оцу благом,
Оцу премиломе,
Слава Сину драгом
И Духу Светоме!

Шта је најслађе?

Слатко је певати планини и цвећу
И звездама сјајним, и топлом пролећу,
Ал' шта слађе може у свем свету бити
Но Богу певати, и Бога славити?

Слатко је слушати водене жуборе,
И песму славуја из зелене горе,
И мудрост мудраца кад се с уста лије, -
Ал' од речи Божје ништа слађе није.

Слатка ли је љубав брата и другара,

Још је слађа љубав родитеља стара -
Ал' слађе од свега у муци животној
Јесте љубав Божја према деци Својој.

Сладак ли је одмор после тешка рада,
Утеха је слађа после горких јада, -
Ал' слађе од свега у животу целу
Јесте знање да се Бог јави у телу.

Слатко је ћутање после разговора
И сан слadak после труда и замора -
Ал' слађе од свега на ивици века
Јесте вера да нас бољи живот чека.

Земаљске су сласти слатке на почетку
А горке и боне на своме свршетку, -
Трајну сласт испија у животној беди
Ко Господа види где над светом лебди.

Чета Христова

Ми смо чета Живог Христа,
Велика је наша листа,
Око Христа свеци стоје,
Сви праведни ту се броје.

Ми за Христа сви стојимо,
Никога се не бојимо!
Велика је наша листа,
Од ангела сва се блиста.

Ми смо борци против греха,
Христос нам је сва утеха,
У Христове ко се броји
Тај се само Бога боји.

Ми за Христа сви стојимо,
Никога се не бојимо!
Велика је наша листа,
Од ангела сва се блиста.

Ми смо чета Најмоћнијег,
Ми смо слуге Најсветијег,
Кад крај куцне овој ноћи
У двор ћемо Његов поћи.

Ми за Христа сви стојимо,
Никога се не бојимо!
Велика је наша листа,
Од ангела сва се блиста.

Зато, браћо, похитајмо:
Душе своје спасавајмо,
Све нас зове Христос небу -
То је једно на потребу.

Ми за Христа сви стојимо,
Никога се не бојимо!
Велика је наша листа,
Од ангела сва се блиста.

Ми за Христа сви стојимо,
Никога се не бојимо!
Велика је наша листа,
Од ангела сва се блиста.

Хајте, децо, Христос зове!

Хајте, децо, Христос зове,
Певајте Му славослов!
Он вас зове на дарове
И на Божји благослов.

Оставите плач и вику
Кад вас тражи Спаситељ,
Служите Му сви на дику!
Он је ваш избавитељ.

Он ангеле ваше знаде
Што вас прате дан и ноћ
Да вас зли дух не украде -
Он их шаље у помоћ.

Његови су дари ови:
Мир, доброта и кротост,
А још кад вас благослови:
Вера, крепост и мудрост.

Он је за вас муке подн'о:
На Крст дигнут и пропет.
- Слава! појте, сад је згодно,
- Слава! опет и опет.

Хајте, децо, Христос зове,
Певајте Му славослов!
Он вас зове на дарове
И на Божји благослов.

Црква

Црква света основана
На љубави, нади, вери -
Стуб што земљу с небом веже
И вечношћу време мери,

А Христос је Цркви глава,
Њему нек је вечна слава!

Црква света – тело Христа
Са безбројним члановима,
Красно тело украшено
Са безбројним даровима,

А Христос је Цркви глава,
Њему нек је вечна слава!

Црква света испуњена
Силом Духа Пресветога -
Кроз њу Бог свет оживљава,
И свет кроз њу слави Бога,

А Христос је Цркви глава,
Њему нек је вечна слава!

Црква света, тајанствена:
Кроз њу Господ свет обнавља,
Кроз њу Господ љубав Своју
Објављује и понавља,

А Христос је Цркви глава,
Њему нек је вечна слава!

Црква света и страдална:
Страдање се кроз њу слави,
Ко за Христа вољно страда
Тог ће Црква да прослави,

А Христос је Цркви глава,

Њему нек је вечна слава!

Црква света и победна
Пребродиће мутне реке,
Победиће све душмане,
Разориће све препреке,

Јер је Христос Цркви глава,
Њему нек је вечна слава!

Црква света невеста је
Христа цара и женика:
Сав свет краси са красотом
Христовога сјајног лика,

А Христос је Цркви глава,
Њему нек је вечна слава!

Молитва Благом Христу

Помози нам, благи Христе,
Да нам душе буду чисте
И љубављу загрејане
А истином обасјане.

Знамо да ће обасјани,
Знамо да ће загрејани,
Знамо да ће очишћени
У рај бити уведени.

Помози нам, благи Христе,
- Измичу се наши дани, -
Да би и ми могли бити
У Твој народ убројани.

Исусе мили

Исусе мили, изворе среће,
Од свију блага благо највеће,
Од свих имена име најслађе,
Од свих имена име најслађе,
Исусе мили, изворе среће!

Исусе слатки, слађи од зоре,
Од твог имена срца нам горе,

Небесни огањ светли у недри'
Од твог имена разум се ведри;
Исусе слатки, слађи од зоре!

Исусе благи, тебе желимо,
Тебе желимо, тебе љубимо;
Пред твоје ноге да нам је пасти.
Од твог погледа кушати сласти,
Исусе благи, тебе желимо!

Услиши нас, Боже наш

Услиши нас, Боже наш,
Кад Ти вапијемо;
Помилуј нас, Оче наш,
Када уздишемо!

Ти си светлост истине,
Осветли нас истином;
Пошљи милост с висине,
Испуни нас милином!

Да би смело ходили
Путем Христа, Сина Твог,
С анђелима славили
Тебе вечног Оца свог.

Молитва Сину Божјем

У телу си к нама дош'о,
За нас на крст страшни пош'о
Гроб те није одржао,
Из гроба си васкрсао; -
Спаситељу Христе, чуј нас,
Сине Божји, помилуј нас!

Вартимеју вид си дао
Те је слепац прогледао,
Закхеју си опростио
И Петра си исправио;
Спаситељу Христе, чуј нас,
Сине Божји, помилуј нас!

Губаве си очистио
И гладне си нахранио,

Хананејку Ти си чуо
А Лазара васкрснуо;
Спаситељу Христе, чуј нас,
Сине Божји, помилуј нас!

Светлости нам треба

Светлости нам треба, о Господе неба,
Светлости нам треба к'о насушног хлеба.
Од наших се дана светлост заклонила,
Над њима је тама крила раскрилила.
Збуњени од таме путници се гложе,
Но шта тама може против тебе, Боже?

Испред каравана нешто дивно блиста!
Далеко, далеко, као лице Христа.
Он је; и глас Његов: "Зашто сте суморни?
Ја вас чекам, децо, ходите уморни!"
Пожурино, браћо, где види се мета -
Он што вазда збори: Ја сам светлост света!

Све је твоје, Боже

Твоје је небо и земља Твоја,
Сунце и месец, звезде без броја,
Твари што стоје, плове и лете,
Анђели свети, и душе свете;
Створења сва су Твоја, својина,
Небо и земља – Божја градина.
И ми смо Твоји, кандила мала,
Рука нас Твоја, Боже, саздала.

Рука нас Твоја, Боже, саздала,
Огња Твог искра у нас је пала,
У нас је пала и засијала,
Зажегла наша кандила мала.
О Творче вечни, дух нам рашири,
Духом га Твојим Светим распири.
Кад си нам Отац, и кад смо Твоји,
Имена Твога да смо достојни.

Све имамо у Христу

Све у Христу налазимо,
Све што душа желет може;

Зато Њему сви кличемо:
Помози нам, Христе Боже!

У Христу је сва истина,
Сва истина и сва снага,
Живот, радост и красота
Безбројна друга блага.

Све што траже незнабошци
И што никад наћи неће
Ми смо нашли у Исусу -
Сва богатства и све среће.

Зато сада душа наша
Ништ не жели осим Њега.
Кад имамо Тебе, Христе,
Тад имамо све и свега.

Господе Боже мој

Господе Боже мој,
Благослови народ твој,
Благослови град и село
Да нам буде све весело.

Господе Боже мој,
Благослови народ твој,
И тежака и војака
Да их мине мука свака.

Господе Боже мој,
Благослови народ твој,
И орача и копача,
И косача и ковача.

Господе Боже мој,
Благослови народ твој,
И у дому домаћина
И у пољу чобанина.

Господе Боже мој,
Благослови народ твој,
И путника намерника
И за правду страдалника.

Господе Боже мој,

Благослови народ твој,
Болеснике у болници,
И сужњеве у тамници.

Господе Боже мој,
Благослови народ твој,
Благослови свештенике
И народне трудбенике.

Господе Боже мој,
Благослови народ твој,
Све државне градитеље,
Родитеље, учитеље.

Господе Боже мој,
Благослови народ твој,
Ђаке, чатце, богословце
И праведне богомољце.

Господе Боже мој,
Благослови народ твој,
Родна поља и ливаде
И гроздане винограде.

Господе Боже мој,
Благослови народ твој,
И певаче и гуслаче
И нас, твоје прослављаче.

Подај, Господе

Подај, Боже, твоме роду,
Твоме роду и народу
Храбро срце да се бори
За крст часни и слободу.
Подај, Господе,
Подај, Господе!

Верним твојим подај, Боже,
Над неверним одолење;
Нек се јави твоја сила
И кроз наше поколење.
Подај, Господе,
Подај, Господе!

Дај слугама твог олтара

Да затрубе покајање
И за свако добро дело
Свенародно ојачање.
Подај, Госпode,
Подај, Госпode!

Подај мелем благе слоге
Свим душама богомољним
А неслогом нек се соли
Сваки ручак богоборним.
Подај, Госпode,
Подај, Госпode!

Ти што ведриш и облачиш,
Час осуши, час наквиши,
Кад је чему време, даруј,
Од глади нас, Боже, спаси.
Подај, Госпode,
Подај, Госпode!

Ти што огњу господариш
И што имаш мач најдужи,
Рат отклони, мир поклони,
И твоју нам помоћ пружи.
Подај, Госпode,
Подај, Госпode!

Ти што песмом звезде заж'же
И у наш се пеп'о саже
Да смрт својом смрћу сатреш,
Дај нам вечни живот, Блаже.
Подај, Госпode,
Подај, Госпode!

Сврстај твоје свете чете
Од анђела и од људи,
О Исусе Спаситељу,
Био си нам спас, и буди!
Подај, Госпode,
Подај, Госпode!

О Тројице пресветаја,
Оче, Сине, Душе Свети,
Оснажи нас, закрили нас,
И постиди род проклети.

Подај, Господе,
Подај, Господе!

Одбрани ме, Господе

Одбрани ме црних мисли
Што ме једу дан и ноћ,
У тескоби Теби вичем:
Притеци ми у помоћ!

Црне мисли и помисли
Из мрака су пакленог;
Ти си светлост, Теби вичем:
Осветли ме маленог!

Црне мисли, луде мисли,
Луде слике и сећања,
Долазе ми без позива,
Без позива и мог знања.

У душу ми увлаче се,
У души ми немир праве,
Пуна ми је душа мрака
И некакве болне страве.

Сам не могу да се браним,
Ја бих хтео ал' не могу,
Зато к теби хитам, вичем,
Спаситељу и мом Богу.

Од мене је пак'о јачи
Сенкама ме својим гуши,
Ал' од пакла Ти си јачи -
О помози мојој души!

О Пречиста

Снегови су на планини
Чисти, чисти, чисти, бели;
Од снегова на планини
Шта је беље и чистије?
Ти си беља и чистија,
И чистија и светлија,
Ти, Мајчице белог Христа,
Смилуј нам се, о Пречиста!

Прекрасно је шарно цвеће
По шареним ливадама;
Од шареног цвећа тога
Шта је лепше и красније?
Ти си лепша и краснија,
Кићенија и милија,
Ти, Мајчице белог Христа,
Смилуј нам се, о Пречиста!

Мирисно је цветно сено,
Покошено, осунчено,
Од тог сена покошена,
Шта је драже, мирисније?
Ти си дража, мириснија,
Ти си блажа, чаробнија,
Ти, Мајчице белог Христа,
Смилуј нам се, о Пречиста!

Зар смем да ћутим

Сва природа бруји
И твар свака виче -
Теби, Творцу своме,
Славопоје кличе.

Небеса и земља
Ћутати не могу
Но песме и хвале
Свом узносе Богу.

Зар ја сам да ћутим
Ја, Божија слика,
Док се ори кругом
Васионска вика?

Душо моја бедна,
Прени се и запој
С васионом целом
Господу славопој!

Небески свет

Небески је свет бескрајан
У светлости Бескрајнога,

Свет чудесан, и свет сјајан,
Свет духовни вечног Бога.

Ту су војске од анђела,
Ту народи праведника,
Ту је слава неувела
Око главе мученика.

Сваког дана небу стиже
јато душа, чета нова,
Са земље се к небу диже
Као јато голубова.

Ка' варнице од бадњака
Лете душе из пепела,
Свака душа бистра, лака,
Свака светла и весела.

На престолу Христос седи,
На престолу посред Раја,
Нове душе љупко гледи
Из вечнога Свога сјаја.

Блажен ко се журно спрема
За вечиту домовину,
Ко ни у ком наде нема
До у вечном Божјем Сину.

У вери се знање крије

Истину је Христос каз'о
И спасења пут показ'о,
Отворио двери неба;
Шта нам јоште, браћо, треба?

Истина је вечно иста,
Вечно светла, вечно чиста;
Истина се јавља свима,
Ал' она се вером прима.

Правим путем тај путује,
Своме вођи ко верује;
Пут спасења то је Вођа,
То је Христос – Путовођа.

Христос има вечно знање,

Лично знање и сазнање,
Он познаје све почетке,
Све почетке и свршетке.

Мирно броди и путује,
Ведро гледа, не тугује,
Ко верује машинисту.
Веруј и ти, брале, Христу.

Веруј Христу, Он пут знаде,
Сву истину Он имаде,
У вери се знање крије,
Најважније, најмилије.

Најважније знање

Од почетка сакривено
Кроз Христа је откривено.
Некад тајно сад је јавно, -
То је наше знање главно.

Што пророци провидеше,
Апостоли што видеше,
То је наше знање главно,
То учење православно.

Саздани смо мудрим Творцем,
Послати смо благим Оцем,
Бог нас шаље, Бог нас чека;
Божија су оба века.

Век земаљски пут је кратак,
Век небески одмор слadak;
Свак ће жњети што посије:
То је знање најважније.

Алфа и омега

Питаш ли се, дете моје,
Од кад свету старост броје
И на чему осовине
Васионе ове стоје:
Ко о свету бригу брине,
Да не падне, не погине?
Питат можеш само Њега

који рече, мили сине:
- Ја сам Алфа и Омега.

Питаш ли се о почетку,
О почетку и поретку,
Што у свету свуда влада?
Ко саздаде чудну, ретку
Хармонију овог града
Звезданог? Рој парада
Ко покрете? Питај Њега
Који рече, душо млада:
- Ја сам Алфа и Омега.

Но пре твојих свих питања,
Пре твог јава и лутања
Одговоре Он је дао
Из ризнице свога знања,
Крвљу својом записао
И све теби завештао,
Јер те љуби изнад свега
Он који те вечно знао -
Христос – Алфа и Омега.

Отац и син

- Кажи мени, слатки тата,
Има л' скупље што од злата,
И што тврђе од челика,
Има л' слађе што од меда,
Има л' дубље што од мора
И од цвећа ишта лепше,
Има л' боље што од славе,
И од грома што звучније,
И од ноћи што мирније,
Има л' јаче што од смрти,
И од твога топлог крила
Има л' игде већег миља?

- Има, сине, од тог свега
И већега и слађега.
Истина је скупља много
И од сребра и од злата,
Правда тврђа од челика,
Од меда је милост слађа,
Од мора је срце дубље,
А од цвећа душа лепша,

Од славе је чедност боља,
Од грома је још звучнији
Вапај правде погажене,
И од сваке тихе ноћи
Мирнија је савест чиста;
Од смрти је љубав јача,
А од мога топлог крила

Много више има миља
У очинском крилу Оног
Што нас с неба благосиља.

Мајка и ћерка

- Кажи мени, слатка нано,
Је л' од Бога тако дано,
Да нам овај живот пружа
Више трња него ружа?

Је ли тако Божја воља
Да нас прати свуд невоља?
Да живимо све у страху
И у сумњи и уздаху?
Кад ће ово време проћи?
Да л' ће ипак боље доћи?
Душа ми је устрашена
Као тица уловљена.
Па кад си ме ти родила,
Охрабри ме, мајко мила.

- Не бој ми се, кћери моја,
Нек се стиша душа твоја.
Више трња – скупља ружа,
Тај ми наук живот пружа,
А невоље што су веће

То је лепше лице среће.
Голготска је горка стена
Двер на храму васкрсења.
Лек од страха и уздаха
Јест, и биће, вера јака.
Лек од сумње, кћери мила,
Од увек је нада била.
У веру се ти обуци

И штап наде држ' у руци,

Па запевај, ти и нана:
"Нисмо саме, Бог је с нама!"

Брат и сестра

- Кажи мени, мили брале,
Што се многи људи хвале
Својом славом, својом снагом,
Својим знањем, својим благом?
А кад умру све пропада,
И то тако од вајкада.
Што се онда хвале лудо -
Велико је за ме чудо.

- Казаћу ти, сејо мила,
Та што си се зачудила?
Ко се хвали својом славом
И премудром својом главом,
Својим знањем, својом снагом
И сабраним тешким благом -
Он је духом врло мали,
Јер се само крађом хвали:
Од Бога је све покрао
Ил' он знао ил' не знао.
Слава, снага, благо, знање,
Божије је то имање,
Вечна слава у Богу је,
Вечним благом Бог благује,
Вечном снагом Бог царује,
Вечним знањем Бог умује:
Зар се може хвалит' грана
Да без стабла стоји сама?
Зато сада, сејо моја,
Нек је жива душа твоја,
Господу се поклонимо
И овако завапимо:
Слава теби, вечни Боже,
Без тебе се ништ' не може,
Нити ико ишта значи
Твојим сјајем ко не зрачи!

Свештеник пастви

Кажи нама, свештениче,
Свештениче, духовниче,

Кад је Христос у свет био
Шта је људе Он учио?
Шта је људе саветов'о?
Шта је свету дао ново?

Казаћу вам, децо мила,
Да би навек жива била.
Кад је Христос у свет био
Истину је објавио
Да је љубав врх врхова.
Заповест је ово нова.
Љубите се, рече тако,
Да би у свет знао свако,
Да сте моји ученици,
Да сте моји следбеници.
У службу се љубав ставља,
Кроз службу се љубав јавља,
Ко год љубав праву има,
Гордошћу се не надима.
Ко год љуби, тај и служи,
На живот се тај не тужи.
За право се он не бори
Нит' о праву и говори,
Њему право само хита
Ка' за царем царска свита.
Поред права још и слава
Главу слуге увенчава,
И власт и част и господство
И у вечност с Богом сродство.
Тако служба све добија
Кад се кроз њу љубав сија,
Љубав света, љубав чиста
По примеру светог Христа.

Буди храбар и слободан

Буди храбар и слободан,
Рече Господ Навину,
Ја ћу за те војевати,
Само држи истину.

То и сада Господ збори
Сваком правом Србину:
Ја сам с тобом, буди храбар
И одржи истину.

Истина је што људима
Јеванђеље казује,
Ко истину крепко држи
Над злом сваким царује.

Истина је са слободом
Нераскидно везана,
Обојима једна песма
Од Срба је спевана.

За крст часни и слободу -
То је српска лозинка;
Без то двоје – живот што је?
Србин нема починка.

Буди храбар и слободан,
Бог ти збори, Србине,
Ја ћу за те војевати,
Само држ' се истине.

Свете чете

Скупите се, свете чете,
Свете чете Христове,
Са свих страна нек долете
Чете нове и нове.

Главе доле приклоните
Пред свевишњим Господом,
Срца к Њему уздигните
Са синовском слободом.

Заклицајте, запевајте,
Са јутарњим звездама,
Окитите име Божје
Венцем светих песама.

Слава Оцу, и Сину,
Слава Духу Светоме,
Светом Тројству бесмртноме,
Слава Богу једноме.

Не бојте се

Не бојте се, Господ рече,
Кад чујете гласове
Да се диг'о брат на брата
У крваве ратове.

Не бојте се, Вишњи рече,
Ја сам Бог над војскама,
Ја не спавам; око моје
Бди над људским борбама.

Не бојте се, Христос рече,
Ја сам с вама до краја,
Ко без Мене борбу води
Борба му је без сјаја.

Нек се црна земља стреса,
Нека гори камење,
Ми чекамо са небеса
Обећано знамење.

А кад сијне крст на небу,
Кад затрубе анђели,
Тад ће Господ венце славе
Својим верним да дели.

Устаните, децо божја

Устаните, децо Божја,
Прославите вишњег Бога,
Сложно песму запевајте, -
Нек је жива света слога.

Устаните, децо Божја,
Уздигните срца горе,
Где престоли вечни стоје,
Где анђели тајне зборе,

Тајне зборе о Тројици,
Њеној сили, њеној слави
И животу и блаженству
И заносу и љубави;

Тајне зборе о Пречистој,
О југарњој звезди јасној
Што објави Сунце правде
У светлости вечној, красној;

Тајне зборе и роморе
О Исусу Спаситељу
Што с престола вечног сиђе
Нас да дигне к Родитељу;

Да нас викне и довикне
Као стадо изгубљено
И за собом у Рај збере
Своје стадо избављено.

Устаните, децо Божја,
Прославите вишњег Бога,
Сложно песму запевајте. -
Нек је жива света слога.

Трубачи вечни

Трубачи вечни спремају трубе
Долазак Христов сви да затрубе,
Сви да затрубе, земљи да јаве
Кончину света препуну страве.

Трубачи вечни, анђели чудни,
Збор ће затрубит' у дан пресудни,
У дан пресудни – да сви устану
Пред свога Творца на Суд предстану.

Грешни и свети, сви до једнога,
Хитно ће поћи пред свога Бога,
Пред свога Бога, пред збор анђела,
Плату да приме за своја дела.

Трубачи вечни већ спремни стоје
И час времена за часом броје.
Пребројте и ви, о браћо моја,
Пребројте грехе и дела своја.

Пребројте грехе са покајањем,
Пребројте дела са уздисањем
Доцкан – кад тама навали густа,
Трубачи трубе ставе на уста!

Скрените хитно са пута кривог,
Милост измол'те од Бога живог.

Доцкан – кад звезде почну падати
И трубна јека свет потресати!

Прости ми, брате, сад узвикните!
Прости ми, Боже, сад завапите!
Доцкан – кад небом крст се заблиста,
И вечне трубе објаве Христа!

Светитељу Саво, моли Бога за нас!

Прозрео си рано у суштину ствари
Мудрошћу којом те Створитељ обдари.
Небо се не спушта на гомиле брига,
У небо се расте на трњу подвига.
На Атону, старом духовном мегдану,
Кроз подвиг си стек'о душу обасјану.
Народ те је глед'о ка' Давида свога
Голијата како савлађује злога.
Зато ти кличемо, и јуче и данас:
Подвижнице Саво, моли Бога за нас!

Венцима окићен победе и силе
Послуш'о си позив отаџбине миле:
С крстом и 'ванђељем, оружијем моћним
Дошао си на страх страшилима ноћним.
Србију си земљу крстом прекрстио,
Истином си Божјом народ просветио.
Ниси одмор иск'о нит у госте пошо'о,
Апостолским послом к својима си дош'о,
Зато ти кличемо, и јуче и данас:
Апостоле Саво, моли Бога за нас!

Научен од Духа учио си друге:
Велможе и себре, кнежеве и слуге.
Учио си народ божанској мудрости,
Учио га труду, поштењу, милости.
С љубављу и надом и челичном вером
Учио си речју, примером и пером.

Наука је твоја извор непресушни.
И за гладне душе прави хлеб насушни.
Зато ти кличемо, и јуче и данас:
Учитељу Саво, моли Бога за нас!

Страдалник си био за живота свога
Ради живе вере и крста часнога;

Без страдања нема ни песме ни славе,
На небу од суза бисери се праве!
Теби ни гроб није за одмор служио:
На Врачару некрст тело ти спалио
Да би се на небу мученик обрео;
Да све венце примиш – тако Бог је хтео.
Зато ти кличемо, и јуче и данас:
Мучениче Саво, моли Бога за нас!

Речи Светог Саве

И ја дете бејах, знадох за весеље
Са децом се играх, љубих родитеље,
Ал, кад видех децу горко уплакану
Где мајци ил' оцу иду на сахрану,
Од бола се стресох, и ја пролих сузе:
- Ко то малој деци родитеље узе?
- То их Творац узе, одговор ми, дође.
Ја убрисах сузе, и жалост ме прође,
Прилепих се срцем Оцу небескоме
Са љубављу већом него земаљскоме.

И ја младић бејах у друштву младића
Окружен и ласкан китом од племића.
Јесте младост красна, ал' окове кује,
У страст окована страстима робује.
Млад се човек спрема и на мегдан хити
Замишљен како ће другог победити.
Све ово видећи ја ћу себи рећи:
- Ко победи себе, јунак је највећи.
Зато мегдан себи ја од себе створих
И посебним кључем небеса отворих.

И ја старац бејах, са старцима ходих,
Разговоре слушах, разговоре водих.
Зачудих се многим на ивици гроба
Где се хвале собом из прошлога доба.

Удови од жена ал' не од сујете
Мало неки од њих" смрти да се сете:
А ја себи викнух: смрт је близу сада,
Прошлост су ти греси а будућност нада,
С покајањем хитај док су живе кости,
С дисањем се моли: Господе, опрости!

Државотворац

Народна се лађа колебала тешко,
Немоћна унутра, споља разбијена.
Требала је глава и срце витешко
Да учврсти лађу ода свију страна.
И роди се срце и јави се глава:
И витез и мудрац и светитељ – Сава.

Немоћни су били жупани и књази
Што бојеве бише и ширише међе,
Немоћно им злато и ситни пењази,
Држава им бјеше к'о од слабе пређе,
Народ им нестројан, главари несложни,
Полу – незнабожни а полу душу тјелу,
Да Божијим духом и зида и вилу – побожни.

Тад се јави Сава да да душу тјелу
У срцу му небо, звезда му на челу,
Пун чедности бјеле и девичког стида,
Пун љубави нежне и пун крсне туге,
Јави се у виду – народнога слуге.

Одухови тело, и преради грађу,
Оборено диже, неравно уравни,
Кроз хридове смртне он проведе лађу,
И учини дела велика и славна -
Отац српског рода што му душу даде
И духовног царства што никад не паде.

Многи цари бише у српскоме роду,
Трудише се много за народ Немањин
И посташе славни по доброме плоду;
Труд је био њихов, а благослов Савин;
Свак по једну круну понесе на глави
Но све круне царске припадају – Сави.

Највиша планина

Највиша планина којом сунце сјаји
То нису Карпати, нису Хималаји,
То Арарат није нит' Олимп крај мора
Врх се њен подиже изнад свију гора.
Из ње теку воде као кристал јасне,
Рјеке и потоци и безброј извора

А под њом се шире долине прекрасне,
Тој планини дивној небо је узглавље
Име јој је вјечно – Свето Православље.

Једној рјеци име Рјека Апостола
Она лечи болне од свакога бола,
А друга је рјека Рјека Мученика
Њен је жубор препун побједних усклика,
А трећа је рјека Рјека Светитеља
Она се прелива од вјечног веселја,
А четврта јесте Рјека Дјевојачка
Прозрачна је, дивна, цјелебна и лака.

Но пре свију рјека чет'ри су извора,
С ових сваки путник најпре пити мора.
Док с првог не пије други му се не да
Нит га ухом чује нит га оком гледа,
А кад с првог пије други се казује
И жубором својим к себи примамљује;
Тако се и трећи и четврти јавља -
То су четир врела Светог Православља.
Први извор јесте Извор Покајања
Он је сав од суза и сузног блистања,
А други је извор Извор Очишћења,
Посред цвјећа тече и бјела камења,
А трећи је извор Извор Молитава
Он тече коритом од самог тамјана,
А четврти јесте Источник Милости
Његов је почетак и крај у вјечности.

Ту и друге воде у безбројном јату
Низ планину с' нижу к'о ђердан о врату.
Ту се нечист купа, жедан слатко пије,
Рањав ране лечи, грешник грјехе мије,
То су свете воде самим Богом дане
И Христовим крстом навјек освештане;
Ни планине љепше ни бољега славља
Ту планину зову – Гора Православља.

Појас православља

Од Солуна града до Уралских гора,
Од Уралских гора до Тихога мора,
Тканина је једна светиње и славља,
Непрекидни појас светог Православља.

Једна иста вера, једна иста нада,
Од Јапанских стена до Солуна града,
Народима светли и срца им згрева;
Једна иста црква истог Бога пева.

Од Африке жарке до Аласке ледне
Олтари су многи свете цркве једне.
Без појаса тога свет би се распас'о,
Без те Божје цркве свет се не би спас'.

То је црква чудна, апостолског кова,
Васионска, вечна, ни стара ни нова.
Нит је она твоја нит припада мени -
Радујмо се, браћо, зато што смо њени.

Црква наша – мајка наша

Црква наша, мајка наша,
Духовног је пуна млека,
Пуна хране за све душе,
А за болне пуна лека.

Црква наша, мајка наша,
Као харфа са сто струна,
Струне јече, душе лече,
Музике је свете пуна.

Црква наша, мајка наша,
У два света деце има,
И на небу и на земљи,
Све их држи на очима.

Црква наша, мајка наша,
Хиљаде је лета стара,
Ал' опет је увек млада
Ка' невеста вечног Цара.

Црква – старим снажна младост,
Црква – младим мудра старост,
Црква – тужним права сладост,
Црква – свима вечна радост.

Народ цркве Богу диже

Народ цркве Богу диже,
Да је своме Творцу ближе,
Да му црква душу блажи
И молитва срца снажи.

Народ цркве Богу строји,
Јер се живог Бога боји,
Да му Господ грехе прости
Да оживи мртве кости.

Народ цркве Богу зида,
Да му црква ране вида,
Да му боле ублажава,
Да му муке олакшава.

Народ цркве Богу прави,
Да у њима Бога слави,
Вечног Бога Створитеља
И народног Спаситеља.

Гора висока

Уздигла се гора чарна
гора висока,
И на гори кула бела
кула пламена.
Ударили зли ветрови
гору високу
Да претуре ону гору
гору висок.
Бучале су страшне буре
буре страхотне
Да оборе белу кулу
кулу пламену.
Ал' се гора одржала
гора висока
И на гори кула бела
кула пламена.
То не била гора чарна
гора висока
Ни на гори кула бела
кула пламена
Већ то била црква Божја
с крстом победним,
С кубетима од небеса
с крстом Христовим.

Сродници смо Божји

Сродници смо Божји,
Деца бесмртности -
Отац наш небески
Отац је светлости.

Отац је светлости
И вечног живота -
Од њега нам зрачи
Светлост и топлота.

Светлост и топлота
Од Бога нам зрачи;
Тиме децу Своју
Бог Себи привлачи.

Он Себи привлачи
Душе Себи сродне,
А несродне неће -
Нису му угодне.

Нису му угодне
Душе одметнице
Небу несроднице
Душе злораднице.

А ми смо од Бога
И светих отаца,
Сродници анђела
И свију светаца.

Порекло је наше
С небеских висина,
На небу је наша
Вечна отацбина.

Тамо где царује
Христос с анђелима
И са светим Савом
И српским свецима.

Тамо где је разум,
Истина, красота,
Тамо где је правда
И вечна доброта.

Не тугујте, децо

Не тугујте, децо, нисте сиротани,
Ваш небесни Отац храни вас и брани.
Уздигните срца, уздигните руке,
Он спасава хитно од беде и муке.

Не тугујте, мајке, обришите сузе,
Милостив је Господ што вам децу узе.
Узо их у царство живота и миља,
У крилу их своје благо благосиља.

Не тугујте, сестре, жива су вам браћа,
Што од Бога дође, то се Богу враћа.
У ономе свету где свеци певају
Мила ваша браћа тамо вас чекају.

Не тугујте, браћо, за својим сестрама,
Оне су у рају; надају се вама.
С анђелима светим оне моле Бога:
Свака мила сеја за брата милога.

Не тугујте, људи, за овим животом,
За пролазним благом и худом лепотом.
Спремио је за вас Господ живот бољи:
Господњој се смерној поклоните вољи.

Спремио је за вас Господ благо веће
И лепоте вечне и безбројне среће
У небесном свету, у рају слаткоме.
Поклон'те се зато Оцу небесноме.

Све ће добро бити

Бог отаца наших Бог је и синова,
Чувар земље наше и наших домова.
Кроз чудеса страшна, кроз паклене страве,
Он је оце наше довео до славе.
Стопу све по стопу, кроз огањ и воду,
Дариво им милост, снагу и слободу.
Зато нико од њих не хте веру крити:
"Наш је Творац с нама – све ће добро бити!"

Бог ђедова наших Бог је и унука:
Исцелитељ рана, Победитељ мука.

Увек исти Господ, Господ над војскама;
Ка'но ђедовима – помаже и нама.
Ка'но светом Сави тако и Душану,
Ка'но Милугину тако Страхињ бану.
Претци и потомци, и гладни и сити,
Један језик знаше: "Све ће добро бити!"

Ускликнимо и ми: Све ће добро бити!
Та навек ће зора поноћ наследити.
Све ће добро бити! нека младић рекне,
Све ће добро бити! нека старац јекне,
Све ће добро бити! певали су свеци,
Све ће добро бити! певај, мајко, деци.
Све ће добро бити! свештеници, појте.
Све ће добро бити! народи, утројте.
Шта је језик српски? Шта српски зборити?
То су чет'ри речи: **Све ће добро бити.**

Химна милијарде Христу верних

Ми стојимо сви за Христа,
Против лажи и насиља.
Творац света лаж не воли
Нит' насиље благосиља.

За истину ми стојимо
- Истина је Божје име -
И када се ми боримо
Моћ је наша моћ истине.

И за љубав ми стојимо
- Бог љубави зна и чује -
Па када се ми боримо
Љубав кроз нас побеђује.

А кад падне змија лажи,
Када мине мрак насиља,
Свет ће љубав тад да тражи
А истину благосиља.

Десет Божјих заповеди

Заповед је прва: Веруј једног Бога
Нема другог бога сем Бога једнога.
Алилуј, Алилуј,
Боже благи помилуј!

Заповед је друга: Не поштуј идоле,
Проклети су они што се њима моле.
Заповед је прва: Веруј једног Бога
Нема другог бога сем Бога једнога.
Алилуј, Алилуј,
Боже благи помилуј!

Заповед је трећа: Светкуј Божје име,
Не псуј и не хули, не шали се њиме.
Заповед је друга: Не поштуј идоле,
Проклети су они што се њима моле.
Заповед је прва: Веруј једног Бога
Нема другог бога сем Бога једнога.
Алилуј, Алилуј,
Боже благи помилуј!

Заповед четврта: Седми дан недељу
Сву посвети Богу своме Створитељу.
Заповед је трећа: Светкуј Божје име,
Не псуј и не хули, не шали се њиме.
Заповед је друга: Не поштуј идоле,
Проклети су они што се њима моле.

Заповед је прва: Веруј једног Бога
Нема другог бога сем Бога једнога.
Алилуј, Алилуј,
Боже благи помилуј!

Заповед је пета: Поштуј родитеље
Да наследиш живот и вечно спасење.
Заповед четврта: Седми дан недељу
Сву посвети Богу своме Створитељу.
Заповед је трећа: Светкуј Божје име,
Не псуј и не хули, не шали се њиме.
Заповед је друга: Не поштуј идоле,
Проклети су они што се њима моле.
Заповед је прва: Веруј једног Бога
Нема другог бога сем Бога једнога.
Алилуј, Алилуј,
Боже благи помилуј!

Заповед је шеста, запамти Не уби
Каин брата уби и душу изгуби.
Заповед је пета: Поштуј родитеље
Да наследиш живот и вечно спасење.
Заповед четврта: Седми дан недељу
Сву посвети Богу своме Створитељу.
Заповед је трећа: Светкуј Божје име,
Не псуј и не хули, не шали се њиме.
Заповед је друга: Не поштуј идоле,
Проклети су они што се њима моле.
Заповед је прва: Веруј једног Бога
Нема другог бога сем Бога једнога.
Алилуј, Алилуј,
Боже благи помилуј!

Заповед је седма: Не чини прељубе
Гади се прељубе као страшне губе.
Заповед је шеста, запамти: Не уби
Каин брата уби и душу изгуби.
Заповед је пета: Поштуј родитеље
Да наследиш живот и вечно спасење.
Заповед четврта: Седми дан недељу
Сву посвети Богу своме Створитељу.
Заповед је трећа: Светкуј Божје име,
Не псуј и не хули, не шали се њиме.
Заповед је друга: Не поштуј идоле,
Проклети су они што се њима моле.
Заповед је прва: Веруј једног Бога
Нема другог бога сем Бога једнога.
Алилуј, Алилуј,
Боже благи помилуј!

Заповед је осма, памти: Не укради
Немирне је душе ко се крађом слади.
Заповед је седма: Не чини прељубе
Гади се прељубе као страшне губе.
Заповед је шеста, запамти: Не уби
Каин брата уби и душу изгуби.
Заповед је пета: Поштуј родитеље
Да наследиш живот и вечно спасење.
Заповед четврта: Седми дан недељу
Сву посвети Богу своме Створитељу.
Заповед је трећа: Светкуј Божје име,
Не псуј и не хули, не шали се њиме.

Заповед је друга: Не поштуј идоле,

Проклети су они што се њима моле.
Заповед је прва: Веруј једног Бога
Нема другог бога сем Бога једнога.
Алилуј, Алилуј,
Боже благи помилуј!

Заповед девета: Да се не клевета,
Не сведочи криво, Божја је освета.
Заповед је осма, памти: Не укради
Немирне је душе ко се крађом слади.
Заповед је седма: Не чини прељубе
Гади се прељубе као страшне губе.
Заповед је шеста, запамти: Не уби
Каин брата уби и душу изгуби.
Заповед је пета: Поштуј родитеље
Да наследиш живот и вечно спасење.
Заповед четврта: Седми дан недељу
Сву посвети Богу своме Створитељу.
Заповед је трећа: Светкуј Божје име,
Не псуј и не хули, не шали се њиме.
Заповед је друга: Не поштуј идоле,
Проклети су они што се њима моле.
Заповед је прва: Веруј једног Бога
Нема другог бога сем Бога једнога.
Алилуј, Алилуј,
Боже благи помилуј!

Заповед десета: Туђе не пожели,
И завишћу црном суседе не цвели.
Заповед девета: Да се не клевета,
Не сведочи криво, Божја је освета.
Заповед је осма, памти: Не укради
Немирне је душе ко се крађом слади.
Заповед је седма: Не чини прељубе
Гади се прељубе као страшне губе.
Заповед је шеста, запамти: Не уби
Каин брата уби и душу изгуби.
Заповед је пета: Поштуј родитеље
Да наследиш живот и вечно спасење.
Заповед четврта: Седми дан недељу
Сву посвети Богу своме Створитељу.
Заповед је трећа: Светкуј Божје име,
Не псуј и не хули, не шали се њиме.
Заповед је друга: Не поштуј идоле,
Проклети су они што се њима моле.
Заповед је прва: Веруј једног Бога

Нема другог бога сем Бога једнога.
Алилуј, Алилуј,
Боже благи помилуј!

Владај Боже

Владај, Боже, Ти кроз мене
И управи стопе моје:
Без промене и без смене
Нек се чују речи Твоје.

Нек се чују речи Твоје
Кроз немоћна уста моја;
Нек уз речи дела стоје,
Нек се виде дела Твоја.

Нек се виде Твоја дела
У делима руку моји'
Да би знала земља цела
Теби славу да запоји.

Да запоји, да затруби:
Где син Оца како љуби!
Да затруби, да објави:
Кроз сина се Отац слави!

Ој, бадњаче, бадњаче

Ој, бадњаче бадњаче, ти наш стари рођаче,
Добро си нам дошао и кућу ушао!
Мили српски бадњаче, ти наш стари рођаче,
Бадњаче, бадњаче, рођаче, рођаче.

Доносиш нам много среће, сваког добра пуне
вреће.
Ти нам Христа објављујеш, Њега славиш и
казујеш;
Мили српски бадњаче, ти наш стари рођаче,
Бадњаче, бадњаче, рођаче, рођаче.

Колко, колко варница, толко, толко срећица
И толико оваца, и толико јањаца;
Мили српски бадњаче, ти наш стари рођаче,
Бадњаче, бадњаче, рођаче, рођаче.

Христос нам се родио, у пећину спустио,
Да свуд љубав посије и озебле огрије;
Мили српски бадњаче, ти наш стари рођаче,
Бадњаче, бадњаче, рођаче, рођаче.

Три цара

До три цара, три звездара,
Три мудраца одабрана,
За Звездом су на пут пошли
Од источних топлих страна.

Цар Валтазар бела лика,
Цар Мелхиор црне боје,
И цар Гаспар жута лика.
У сваком се мисли роје.

У њима се мисли роје
Мисли разне, мисли многе,
Није чудо, пут је далек
До пећине те убоге.

Па ће рећи цар Валтазар:
Шта мислите, о другови,
Какве ли је боје лица
Какве боје цар тај нови?

- Жут је, мислим као злато,
Нема боје избраније;
Такво мњење Гаспар даде,
- Као злато, друкчи није!

Цар Мелхиор тада рече:
- Црн к'о смола бити мора,
К'о измирна скупочена
Од арапских кршних гора.

Цар Валтазар најзад збори:
- Ја бих смео рећи вама,
Да је бео нови царе
К'о дим бели од тамјана.

У пећину кад стигоше,
Новог Цара сагледаше,
Смерно му се поклонеше,
Дарима га дариваше.

Кад се дома повраћаху
Опет говор отпочеше,
Па друг сваки друга пита:

- Какав беше? Какав беше?
Свак одговор исти даје
Из ризнице свог сећања:

- Не видех му праву боју
Од светлости и блистања.

Лице му се пресијава:
Човек ли је? Човек ли је?
У младенцу томе царском
Божанска се тајна крије.

Кад га гледаш, на те личи,
Човеку је сваком сличан,
Ал' кад гледаш и још гледаш
Од сваког је Он различан.

Таквог Цара у свет нема,
Но о таквом сав свет снева;
Ваистину роди нам се
Син Божији, Цар царева.

Исток са висине

Исток нам се са висине јави
Вечну светлост свету да објави,
Вечну светлост и вечно сијање,
Вечног Бога вечно постојање.
Син се јави Оца да објави
И Дух сиђе Сина да прослави.
Триједина слатка хармонија
Људска срца љубављу загрија.
Вечни Исток вечитог дана
На истоку сунчаном заруди
Од сна људе тешкога пробуди.
Сновиђења лажна ишчезоше,
Мрачне сени у ад побегоше.
Христос дође, људе страва прође;
Христос рече, пакао утече;
Кад пострада, сатану савлада;

У смрт паде, у живот устаде. -
Гроб се стресе, кад Христос воскресе.

Молитва

Свети свети свети, о трисвети Боже,
Нико нас ван Тебе просветит не може.
Свети свети свети, о трисвети Боже,
Нико нас ван Тебе простити не може.
Свети свети свети, о трисвети Боже,
Нико нас ван Тебе прославит не може.
Свети свети свети, о трисвети Боже,
Нико нас ван Тебе сложити не може.
Свети свети свети, о трисвети Боже,
Нико нас ван Тебе спасити не може.
О смилуј се на нас због наших отаца,
Твојих верних слугу и Твојих светаца.
Просвети нас Боже, прости и прослави,
Без Тебе смо слични сасушеној трави.
Сложи нас и спаси, Христе Спаситељу
И приведи твоме вечном Родитељу
У небесно царство, сврху свију сврха,
У последњу мету свих земаљских трка.
Једно тек желимо: Теби да служимо,
Месију и Спаса службом да славимо.
Јер ко Теби служи тај најбољем служи,
На патње и муке ником се не тужи.
Без Тебе су људи ка без очњег вида:
Без пута, поштења, без наде и стида.
Ти си темељ свему, Ти си смисо свему
Ко следује Теби, дух је Твој на њему,
И благослов вечни и живот без краја
И слава и песма усред Твога Раја.

Песма Светом Сави

Господ благи збори кад по земљи ходи
О духовном пићу и о живој води:
Блажен ко њу пије у овоме веку,
Реке ће од њега живе да потеку.

У српскоме роду нико знао није
Живом водом себе к'о ти да опије.
Зато су из тебе реке се излиле
И сву земљу српску дивно натопиле:

И милост и правда и истина света,
И нада и братство и смерна просвета,
Снажно родољубље, нежно братољубље
То су твоје воде, све дубља од дубље.

Појио си њима живи ти рукосад,
Појио си до сад, појићеш и од сад.
К'о што Мисир нема воде изван Нила
Тако ни без тебе твоја домовина.

Молитва Светог Наума

Свети Наум Бога моли
За сав мили народ свој:
- О свевишњи Створитељу,
Спаси мили народ мој!

Избави га од зла духа,
Од поплаве и суше,
И даруј му здравље крепко,
Здравље тела и душе.

Све што слави твог Наума
Благослови, Господе,
Да житејско бурно море
Сретно, лако преброде.

Нек потече исцелење
Из чудесног гроба мог,
Да сав народ слави Тебе,
Милостивог Бога свог.

Света Србија

Нека друге земље поносе се силом
И богатством својим, својом величином:
Нека други себе са Римом сравњују,
Златне круне себи, другим ланце, кују;
Ти си наша мати од зоре милија,
Милокрвна, верна и света Србија.

Заветом отаца: Богу верни бити
И часноме крсту живот посветити.
Ти си освештана, ти си оправдана,

Сузама и крљу од греха опрана,
Па диновски растеш као кћи Божија
Док ти оба света не признаду име:
Света Србија.

Нека Србе опет слога краси

Сад ил' никад, Боже над војскама,
Сад ил' никад, Ти се смилуј нама.
Покај народ, помилуј и спаси,
Нека Србе опет слога краси.
Стара слога устаничког кова
Нек' засија опет као нова.
Брат нек' брату пружи обе руке,
Сложне руке савладаће муке.
Нек' брат брата хвали а не куди,
Бог праведни сваком ће да суди.
Многе свеће од једне су јаче;
Тама бежи испред сложене браће.
Светлост слоге страшило је таме
Кад се браћа здраве: "Бог је с нама!"
О народе српски крстоносни,
Прими овај наук спасоносни,
То је наук Божије Библије,
То и наук твоје историје.

Песма Србима

Куд гођ Срби ходили
Па се Богу молили
Свуд су добро стизали
И с песмом се враћали.

Кад се нису молили
Са пута су сходили
И дуго су лутали
И с плачем се враћали.

Што гођ Срби творили
Па се Богу молили
Свуд су срећни бивали
И сложно су певали.

Кад се нису молили
Вратове су ломили

Па су горко плакали
Душмани се смејали.

Кад су Срби зборили
Па се Богу молили
Братски су се сложили
Браћом су се словили.

Кад се нису молили
Зле су речи зборили
Зборисали с лупњавом
Враћали се с кукњавом.

Помолимо се браћо и ми
Да се Срби сложе сви
Куд ходили ходили
Што творили творили

Што зборили зборили
Да би Бога молили
Да их Бог благослови
Својом децом ослови.

Песма Кајмакчалана

Кајмакчалан бела гора
К'о застава пободена,
Без шумора, без румора,
С два покрова покривена,
С два мртваца на леђима:
С белим снегом и костима.

Стражар слуша: Неко пева!
Тиха песма испод горе!
- Да л' планина бунца, снева,
Ил' под снегом мртви зборе?
Слуша стражар – варка није -
Под снегом се песма вије.

"Ој Србијо, мајко мила,
"Јеси л' срећна? Јеси л' јака?
"Јеси ли се одморила?
"Да ли имаш још јунака?
"Кажи нама, мила мати,
"Да би могли мирно спати!"

Место гласна одговара,
Стражар гледа, добро види,
Људима се покри гора -
Хроми, бедни инвалиди:

"Мирно спите, друзи мили,
Јунаци смо и ми били!"

Испод снега хор повика:
"Ви сте Јуче, ви сте прошли,
"Стара гардо рањеника!
"Но да ли су нови дошли?
"Ој Србијо, мила мати,
"Не можемо мирно спати!"

Стражар гледа: гора пуста.
Обузе га стара туга.
Но наједном – маса густа
Покри гору, друг до друга:
"Ево и нас, новог кова,
Ми смо српска војска нова!

Ми смо кита од јунака,
Не брините, браћо, за нас,
Србија је кроз нас јака!" -
"О па ви сте само Данас!
"Не можемо мирно спати,
"Ој Србијо, мила мати!"

Стражар гледа пун бојазни
Како и те војске нестала,
И гора се сва испразни
Али песма још не преста:
"Ој Србијо, гора поји,
"На ком твоје Сутра стоји?"

Стражар зачу уздисање
Где јунаци славни леже,
Испод снега чу јецање,
Горчина му срце стеже,
У том муња силна сину
И обасја цин планину.

Засија се цин планина,
Нова војска на њу слете:
Српска деца, омладина,

За четама врве чете.
Закликаше деца мала:

"Оци наши, вама хвала!

- Одмарајте ваше кости,
Баш много сте препатили,
И Бог да вам душе прости,
Витези сте дивни били!
Ми ћемо се потрудити
И јунаци к'о ви бити".

Тад забруја из гробова
Песма јекну из дубине:
"Децо наша, снаго нова,
"Ви сте Сутра отаџбине!
"Ој Србијо, мила мати,
"Сад можемо мирно спати!"

Вјера наша, вјера стара

Вјера наша вјера стара,
Вјера наших светих цара,
Вјера пука и кнезова
И народних витезова.
Вјера вечна, вјера славна
Наша вјера православна.

Витезе је изродила
И свеце је одгојила
Народ српски просветила
Земљу нашу осветила.
Вјера вечна, вјера славна
Наша вјера православна.

Вјера ова души прија
И разуму људском сија,
Срце блажи, вољу снажи -
Ко још од ње бољу тражи!

Вјера вечна, вјера славна
Наша вјера православна.

Молитва Богу

Помози нам, вишњи Боже,
Без Тебе е ништ' не може,
Ни орати ни копати
Ни за правду војевати.

Помози нам, вишњи Боже,
Без Тебе се ништ' не може,
Ни родити ни умрети
Нити болест преболети.

Помози нам, вишњи Боже,
Без Тебе се ништ' не може,
Ни грешнику покајати
Нити с братом запевати.

Помози нам, вишњи Боже,
Без Тебе се ништ' не може,
А с Тобом се све постиже
И у вечни живот стиже. -

Српска слога

Србин има једну мисо
У срце му Бог уписо:
Да он сваком добра жели,
Да сироту не уцвели,
Да дарује ко му тражи
И бол свачиј да ублажи.
Само Србин нема слоге,
Отуда му беде многе.

Србин има прошлост славну
Има веру православну,
Има језик – бисер сјајни,
Има песму – ђердан бајни,
Има памет – да царује,
И вештину – да војује.
Само Србин нема слоге
Отуда му беде многе.

Србин има бистро око
И брзину као соко,
Што науми учиниће,
Што погреша поправиће,
Свуда стиже, све постиже,
Нико Богу није ближе.

Само Србин нема слоге,
Отуда му беде многе.

Ал' кад Србин стекне слогу,
Милији ће бити Богу,
И мајке ће у даљини,
У Индији и у Кини,
Својој деци говорити:
- Желите ли срећни бити
На Србе се угледајте
Српском слогом заблистајте!

Песме светитељима

Светом Јовану

7. јануар

О свети Јоване
Дивни Крститељу
Ти Претеча беше
Славном Спаситељу.

Ти чистотом твојом
Људске душе текну
И ко страшна труба
Са Јордана јекну.

Будећ људе од сна
И порока лена,
Кад секира беше
Близу до корена

Ја се теби клањам
Ја се теби молим
Помози да свакој
Напасти одолим.

Дај ми од твог срца
Лавовске јачине,
Дај ми од товог духа
Ангелске белине.

Дај ми твоје моћи,
Да постанем пробом,

Богу се покорит
и владати собом.

Крстити се постом
Чистити се бдењем
Сладити молитвом
И небесним зрењем.

И без страха ходит
Мучеништву сваком
Са храброшћу твојом
И са вером јаком!

О свети Јоване,
Божји Угодниче
И за вишњу правду
Славни Мучениче

Ти кога се војске
Нечастивих боје,
Немој се оглушит
О мољење моје.

Но укрепи мене
Молитвама твојим,
Да ко свећа право
Пред Господом стојим!

Свети Георгије великомученик и победоносац

23. април

Георгије мучениче,
Георгије победниче:
Кроз муке си победио
И кроз смрт се прославио.
Све си сматр'о јевтиније
Од Истине, Георгије,
Власт и част си земну дао,
Уз живог си Христа стао.

Георгије мучениче,
Георгије победниче,
Трвен, ломљен страшном муком,

Ти би држан Божјом руком,
Те све муке беху лаке:
Због Божије руке јаке.
Сви се теби поклањамо,
Твоје име прослављамо.

Георгије мучениче,
Георгије победниче:
О смилуј се Свече нама,
Заштити нас молитвама,
Пред престолом Христа Бога,
Нашег Спаса свемоћнога:
Да се муке не страшимо,
Да трпљењем победимо!

Свети Василије Острошки

29. април

Свети Василије, Божји Угодниче
И од сваке муке чудни целебниче.
Силом Христа свога Ког возљуби много,
Најтеже болнике ти си лечит мого,
То и сада можеш сваком ко те штује
И у живог Бога ко тврдо верује.
Не престај помагат славо српског рода
Не престај за грешне молити Господа.
Ти си светац Божји у небеској слави
А свеци су људи духом цели, здрави.
У теби видимо ми правог човека,
Слободног од греха, и препуног лека,
У ком огањ гори Духа Свесветога,
У ком љубав стоји Христа Васкрслога.
Захвални смо теби, и Богу Свесилну,
Што кроз тебе лије милост преобилну,
Кроз свог свеца чудна и ангелолика -
Василија српског, Божјег угодника.

Свети Јоаким и Ана

9. септембар

Весели се нероткињо,
Весели се стара Ано!
Ти ћеш зачет и родити

Чедо чудно, изабрано.

Као негда стара Сара,
Као мајка Самсонова,
Као мајка Самујлова,
Као мајка Јованова -

Славнија ћеш од свих бити,
Јер ћеш родит од бедара
Дивну Деву, јединствену,
Дивну Мајку Вишњег Цара.

Весели се Јоакиме,
Оче мајке невиђене,
Коју Творац жели славом
Невиђеном да одене.

Закон губи своју силу
Кад Бог хоће и где хоће,
Ко ће с Богом да се правда,
Да се правда с Богом – ко ће?

Не по ћуди но по љубави
Бог законе мења своје,
Пред љубављу сви закони
Стоје ко да не постоје.

Кад гладују људи – Господ
Суху њиву чини родном,
Због духовне глади света
Нероткињу чини плодном.

На спасење људи Господ
Све најбоље устројава,
За то цела црква светих
Кличе Њему: слава, слава!

Крстов дан

14. септембар

Спаси Боже људе своје,
Спаси Господе,
Крстом часним Ти нам светли,
Крстом на води!
Крст је сила и знамење,

Крст је спасење.

Спаси Боже народ Српски
И сав његов дом,
Дај му снаге да послужи
Твом крсту часном!
Крст је сила и знамење,
Крст је спасење.

Спаси Боже и све оне
Што су на власти,
Крст пресвети нек их чува
Црне пропасти!
Крст је сила и знамење,
Крст је спасење.

Спаси боже и сав народ
Што ти се моли,
Нека крстом свакој муци
Брзо одоли!
Крст је сила и знамење,
Крст је спасење.

Света Петка

14. октобар

Чисто срце Господ жели,
Јеванђеље тако вели.
Чиста дева ти остаде,
Чисто срце Богу даде,
О предивна светитељко,
Наш узоре, Света Петко!

Ум пречисти Господ тражи,
Без маштања и без лажи,
Ти Му даде ум пречисти
К'о анђелски – такав исти,
О предивна светитељко,
Чуј нам молбе, света Петко!

Душу чисту Господ иште
К'о небесно светилиште,
Такву душу ти одгаји
Што на небу сад се сјаји,
О предивна светитељко,

Помози нам, света Петко!

Помози нам молитвама
У животним невољама,
У облачној земној тузи
Засветли нам, слично дузи,
О предивна чедна дево,
Света мајко Параскево!

Свети Лука апостол и еванђелист

18. октобар

Божествени Лука, и уман и учен,
Драговољно беше за Господа мучен.
Избећи могаше поруге и муке,
Но свет не би имо великога Луке.
Лука млади виде Божију Истину,
Предаде се срцем Божијему Сину
Слуша Учитеља, гледа Чудотворца,
И у Њему позна свог бесмртног Творца,
Виде Васкрслога и говори с Њиме,
Чудеса сотвори у Његово Име .
И Христос му поста јединствена радост,
Жртвова му Лука ум, благо и младост.
Кад остари Лука, млад Христос бејаше,
Од Христа примаше и свету даваше,
Па кад свету даде што могаше дати
Тад му свет, по Писму, немилошћу плати
О маслини старој виси старац Лука
С осмејком на лицу, прекрштених рука,
Са неба се пружи рука самог Христа
И прихвати душу свог Јеванђелиста.
Сад у рају светлом, с други Апостоли,
За цркву се свету свети Лука моли.

Свети Козма и Дамјан

1. новембар

Црква слави чудотворне Враче,
Сјајне звезде што Господом зраче,
Светог Козму и светог Дамјана,
Два хришћанска дивна великана

Тодотију мајку уз синове,
Што одхрани овакве дивове.
Славна браћа закон испунише
И милошћу Христу угодише,
Угодише Христу милосноме
Највећему Врачу безмедноме.
Дар примише, лекари посташе,
Дар примише, ал га не продаше.
Даре Божје бедним дариваху,
Именом их Христовим цељаху.
Тако било, тако и сад бива,
Време свеце тамом не покрива,
Нити покри чудотворне Враче,
Они данас ко и некад зраче,
И помажу болним и невољним
Молитвама моћним, добровољним,
Пред Христовим Престолом небеским
Част и слава Врачима чудесним!

Свети Јован Златоуст

13. новембар

Црква слави светог Јована
Златоуста, Богом дарована,
Христовог великог војника
Што је Цркви и понос и дика.
Дубокога и срца и ума
а на речи харфа златоструна.
Он порони у дубине тајни
И извуче бисер звездосјајни,
Он се диже небу у висине
И објасни божанске милине,
Историји сагледа дужину,
Сву је даде Божијему Сину.
Он нам откри греховне ужасе
И врлине што човека красе,
Показа нам најмилије тајне
И све сласти Раја милобајне.
Јеванђелист, Тумач јеванђеља,
И носилац духовног весеља,
К'о апостол ревнова за Христа,
Ни уз један порок он не приста;
К'о мученик он прими мучење,
Мучење је залог за спасење -

Христов слуга показа се прави,
Зато Црква Златоуста слави.

Преподобни Алимпије Столпник

26. новембар

Одвезан од страсти, одвезан од света,
Од житејских брига и од страсног гњета,
Сав предан молитви и богомислију -
То донесе славу светом Алимпију.
На столп висок, висок, он себе уздиже,
Тек даље од земље – Богу ближе, ближе!
Сав предан молитви и богомислију -
То донесе славу светом Алимпију.
Нек громови грме, погодити неће,
Громовима Господ управља и креће.
Сав предан молитви и богомислију -
То донесе славу светом Алимпију.
Молитвом просија као сунце јасно
И име му оста кроз векове гласно.
Мисао о Богу створи бесмртника,
Алимпија дивног, Божјег угодника.
На небу се сада столп велики сија,
То је светла душа светог Алимпија
И сада молитви сав је предан за нас
Алимпије столпник – и јуче и данас.
Од њега се и сад зли духови крију,
А ми радујемо – светом Алимпију.

Свети Николај, архиепископ мирликијски

6. децембар

Светог оца Николаја
Четир стане света славе
Ко витеза силне вере,
Вере Божје, вере праве.
Од колевке Богу предан
Од колевке све до краја;
Па прослави и Бог њега,
Свога верног Николаја.

За живота славан беше
А по смрти још славнији,
Моћан беше и на земљи
А са неба још моћнији.
Светла духа, чиста срца,
Он храм беше живог Бога;
Народи га зато славе
Као свеца чудеснога.
Богат славом Николаје
Он свечаре своје воли,
Пред престолом вечног Бога
За њихово се добро моли.
Благослови Николаје,
Благослови људе твоје,
Што пред Богом и пред тобом
На молитви смерно стоје.

Свети првомученик Стефан Архиђакон

27. децембар

На Стефана духом обасјана
Навалише Јевреји крвници.
Крвав Стефан на колена клече
И повика к небу иза гласа:
О Господе, што с крста опрости
Грех највећи што земљу потресе,
Грех највећи што га небо виде,
Што опрости својим крвницима,
Сад и мојим опрости Преблагии!
Шта је овај злочин спрам онога?
И ја шта сам спрам Господа мога?
То изрече, дух Богу предаде.
Гневни старци, грдне плашљивице,
Кад убише, тад се разбегоше.
Тад ангели с неба се слетише
Око тела првомученика,
У хору му песму отпојаше
Рајску душу у Рај узнесоше.

Седам тајни

Седам тајни

Седам има тајни, кроз њих Дух се јавља
Те кроз њих човека старога обнавља:
Кроз свештану воду, и кроз свето миро,
Кроз хлеб заквашени и кроз чудно вино,
Кроз стављање руку, и кроз чин венчања,
Кроз речи кајања, и јелеосвештања.
Седам има тајни и седам дарова,
Човек кроз њих бива Божји човек с нова.
Није вода тајна кад се с горе слива
Но кад Дух њом грехе с крштенога смива;
Нит је миро тајна нити што казује
Осим кад Дух кроза њ душу укрепљује;
Нити има тајне у хлеба и вина,
Сем кад Дух представи кроз њих Божјег Сина;
Полагање руку онда нешто значи
Када Дух свесилни кроз то силом зрачи;
Спајање два тела била б' скотска веза
Да је не освешта Светог Духа језа;
Речи исповести и речи кајања
Без Светога Духа била би бајања;
Помазање маслом тела болеснога
Подиже и лечи дејством Духа Бога.
Седам има тајни разне материје,
То су све канали, кроз њих Дух се лије.
Седам има тајни, све су једна тајна -
Тајна дејства Духа, чудесна и бајна.
Ко познаје Духа, и тајне ће знати,
И још уз то знаће Цркву поштовати.
Ко заволи Духа, тајне ће волети,
Од незнања тај се неће разболети.

Крштење

Матеј 3,11

Водом смо се ми крстили,
Водом светом, водом чистом,
Духом смо се осветили,
Умрли смо ми са Христом,
У воду се погрузили,
Сад смо слуге Христу истом.

Крштени смо ми у Христу,
Сад држимо душу чисту!

Крштење је Јованово

Било само к покајању,
А крштење ово ново
Духовну нам дало бању,
Све у име у Христово
Привело нас освештању.

Крштени смо ми у Христу,
Сад држимо душу чисту!

Пре крштења слуге бесмо,
Слуге бесмо земљаности
Крштењем се зарекосмо
Одбацити све слабости,
Демона се одрекосмо
И греховне дебелости.
Крштени смо ми у Христу,
Сад држимо душу чисту!

Дух Пресвети одабра нас -
Што к'о голуб једном слети, -
Својом силом помаза нас
Дух Свесилни, Дух Пресвети,
Својом пламом загреја нас
И разгори огањ свети.
Крштени смо ми у Христу,
Сад држимо душу чисту!

Тајна крштења

Крштењем је Христос воду осветио,
Воду осветио, људе просветио.
Дух Свети над водом Јорданом леташе,
Од њега се вода сјајем преливаше,
Дух и сада лети над водом крштења
И свршује чудну тајну очишћења.
Он омива душу од болести старе,
Од болести старе, змијиње преваре,
Којом Адам први склизну из Раја
И обнажен беше од божанског сјаја.
Дух отвара души царство благодати,
Новом Силом, Силни, Он душу богати.
Са сатанског пута душу враћа Богу,
Поново је ставља на слободну ногу,
Да слободно бира Пут од многих пута -
Крштењем се човек пише за регрута,
За регрута војске што 'но Христос води,

Што 'но Христос води, у царство уводи.
О Пресвети Душе, Господару света,
Ти освети душу крштеног детета,
Освети му душу, срце му укрепи,
Ум младенца слаба уз Христа прилепи,
Да нам регрут брзо постане војником,
Да ревност за Богом буде му навиком,
Да ка' војин Христов век овај одживи,
Да делима добрим народе задиви,
А Ти, благи Христе, подржи младенца,
С љубављу га негуј к'о пастир агнеца!

Тајна миропомазања

Ко се миром помазује,
У вери се утврђује,
Тај уз Христа ближе стоји
И Христов се војник броји,
Дух Свети га од зла скрива,
Својом силом чува жива.
Молимо се Духу Светом
Да бди ваздан над дететом.

Дух што скрепи апостоле,
Кога свеци жарко воле -
Том се Духу поклонимо,
За младенца замолимо:
Молимо се Духу чисту
Да приљуби дете Христу,
Молимо се Духу Светом
Да бди вазда над дететом.

Дух од Цркве држи крму
На њезином путу стрму,
Тај Дух Цркву руководи,
К'о невесту Христу води -
Том се Духу ми клањамо,
Тога Духа прослављамо -
Молимо се Духу Светом
Да бди вазда над дететом.

Тајна причешћа

Тајна света, тајна мила!
Кроз њу тече Божја сила -

Хранећи се хлебом, вином,
Хранимо се Божјим Сином;
Храна чудна, храна чиста -
Тело и крв Живог Христа!

Ко се храни овом храном,
Овом храном одабраном,
Тај се здрављем причешћује
И са Христом сједињује.
Храна чудна, храна чиста -
Тело и крв Живог Христа!

Хлеб је тело живог Цара
И знак суме свих добара,
А вино је знак истине
Што с' не мења и не гине,
Храна чудна, храна чиста -
Тело и крв Живог Христа!

Сви Христови причасници
Љубави су заточници,
Једним Духом сједињени,
Једном чашом збратимљени
Чаша чудна, чаша чиста,
Тело и крв Живог Христа!

Христос корен а ми гране
Из корена што се хране;
Грана плодна, грана здрава,
Док јој корен храну дава.
Храна чудна, храна чиста -
Тело и крв Живог Христа!

Христос срце, а ми уди,
Ми крштени Божји људи,
Крв из себе срце лије -
Блажен онај што је пије!
Пиће здраво, чудотворно,
Пиће красно, боготворно!

Тајна брака

Брачна љубав Бога слави,
Од два срца једно прави.
Брачну везу сам Дух склапа,
Два у једно биће стапа -

Брак је честан и нескверан
И љубави символ веран.

Христос Себи цркву строји,
Он је Својом крвљу поји,
Он је храни, Он је греје,
У њој љубав Своју сеје -
Брак је честан и нескверан
И љубави символ веран.

Дух творачки брак похађа,
Јер браком се нов свет рађа,
Чедан брак је свеза трога,
Трећи то је – Дух од Бога. -
Брак је честан и нескверан
И љубави символ веран.

Тајна свештенства

Свети Дух покреће васељену целу,
У целости њеној и у сваком делу,
У звездама сјајним и у земном праху,
Кад се не противи Његовоме даху.
Каналима слабир свата телеснога
Дух се моћни креће ради дејства Свога.
У тајни свештенства рукама се служи,
Рукама једнога – да дар другом пружи,
Да тим засведочи братство верних људи,
Да послушност братску и верност пробуди.
Он је скривен тајник, Он тајна једина,
И у тајни овој ка' у другим свима.
Благодаћу Својом ствара Божјег слугу,
Уздиже човека анђелскоме кругу,
За олтар га Божји веже и венчава
И верноме служи венац обећава,
Чистотом га крепи, снагом га облачи
Да од других људи духом буде јачи,
Да милошћу зрачи, да радошћу блиста,
Да је увек готов умрети за Христа,
Да без страха ходи и да Бога носи,
Да се својом службом – не собом – поноси,
И да моћан буде на делу и речи -
Јерихонска труба што о небу јечи.
За то, Царе Душе, слава Ти и хвала
Што таквим чиниш Ти човека мала,

И што вољно сходиш у нашу низину -
Слава Теби Духу, и Оцу и Сину! Амин.

Тајна покајања

Покајање – души олакшање,
Покајање – поновно рађање.
Смртан човек грехом је управен
Ка друм стари колима угажен.
Исповешћу човек двер отвара,
Двер од срца где се грех и ствара,
Покајањем грех из срца гони
А молитвом напоље изгони.
Место греха Дух се настањује
И светлошћу срце озарује.
Дух исповест сваку лично слуша
И трепери кад се каје душа -
Од радости к'о голуб трепери,
Радује се кајању и вери.
Зна Дух Свети да греси болест,
Он покреће душу на исповест,
Он кајање грешника зачиње,
Он га лечи страхом од светиње,
Он опрашта и Он подмлађује,
Он дарове духовне дарује.
Све што грешник духовнику збори
Све пред Духом Божијим говори,
А Дух знаде истину речену
И истину лажју прикривену.
Свети Душе, Царе од истине,
Нек истина у нама засине,
Дај благодат, прими покајање,
Врати души прво рајско стање!

Тајна јелеосвећења

Јаков брат Господњи, цркве старешина,
Што међ првим призна Божијега Сина,
Написа нам мудро, како да се лечи:
- Болује ли когод, његове су речи,
Старешини цркве нека се пријави,
Да му чита молбан, јелејем помаже,
Јелејем помаже по телу и глави,
И биће поможен – то Апостол каже, -
И диће га вера и молитва права

И Дух ће кроз јелеј учинит га здрава.
Дух је извор снаге, Дух је извор здравља,
Дух извор радости, Дух источник славља.
Кад се дух измакне, болест се примакне,
И тела и душе мука се дотакне;
Кад се Дух приближи, мука бежи клета,
Дух доноси радост, Духом здравље цвета.
Свети Дух и болест не станују скупа:
Дух је вртар здравља, болест здравље чупа.
Јелеј милост значи, Дух је милостиван,
На страдање људи Он је жалостиван.
Као дете ходи с фењером у руци,
Где се Он засветли – крај је свакој муци.
Фењер са јелејем никад се не гаси:
Милост тамо светли где јече уздаси.
Светлост боље виде житељи у тами,
Духа боље знају јадници у чами.
Душе, Царе здравља, помажи нас болне -
Јелејем милости исцели невољне!

Гусларске песме

Небесна литургија

1

Хај, шта се оно чује из даљине:
Дал су вјетри, дал су вихорови,
Ил шуморе горе јаворове,
Ил са земљом трава разговара,
Ил пјевају на небеси звјезде?

2

Нит су вјетри, нит су вихорови,
Нит шуморе горе јаворове,
Нит са земљом трава разговара,
Нит пјевају на небеси звјезде,
Но служи се света литургија
У небесном царству Христовоме.

3

Службу служи Јован Златоусте
И са њиме три стотин владика,
Све владика земних мученика
И три хиљад часних свештеника,
Свештеника Божјих угодника.
Ћаконује ђаконе Стеване
И са њиме свети Лаврентије.
Свети Павле чита Посланије,
Свети Лука свето Вангелије,
Крсте држи царе Константине
А рапиде свети стратилати
Димитрије и с њим Прокопије,
Георгије и с њим Јевстатије
И остали многи стратилати.
Огањ носи Огњена Марија,
Тамјан пали Громовник Илија,
Свети Врачи помазују миром
А Крститељ водом покропљава.
Херувими поје Херувиму
А Цар славе сједи на престолу
Лицем својим небо осветљава.
С десна му је света Богомајка
Огрнута звјезданом порфиром,
Свети Сава жезал придржава,
А народа ни броја се не зна,
Више га је но на небу звјезда.
Измјешани свеци с анђелима
Па се не зна ко је од ког љепши.

4

Кад се света литургија сврши
Светитељи Христу прилазили
И пред њиме поклон учинили,
Најпоследњи светитељу Саво
И са Савом Срби светитељи.
Свети Саво метаније прави,
Ал се не хте светац да усправи
Већ остаде на земљи лежећи.
Тад прилази света Богомајка
Да подигне светитеља Саву,
Јер јој Саво Хилендар посвјети,
Ал се Саво диже на кољена
И даље се дићи не хоћаше
Већ остаде пред Христом клечећи.

Благи Христос Саву миловаше
 Од милоште вако му збораше:
 "Чедо моје Немањићу Саве,
 Што си ми се тако растужио,
 Што си ми се тако расплакао,
 Никад тако ти плакао ниси,
 Ниси тако плако за Косовом
 Кад је српско потамњело царство,
 Потамњело царство и господство.
 Казуј мени, моје чедо драго,
 Како стоји сада Србадија:
 Како стоји вјера у Србаља,
 Јесу л Срби кано што су били
 Или су се Саво измјенили,
 Поју ли ми многе литургије,
 Дижу ли многе задужбине.
 Кано некад у време Немање
 И сина му светитеља Саве,
 И славнога Милутина краља,
 И Стевана милог ми Дечанца,
 И Лазара мога мученика
 И Милице славне Љубостињке,
 Ангелине мајке Крушедолке,
 И осталих цара и кнегиња,
 Да л се и сад тако Бог поштује,
 Да л Србијом свете пјесме брује,
 Јеванђеље да л се моје шири,
 Српска земља да л тамјаном мири,
 Светли ли се образ у Србина
 Пред људима и пред анђелима,
 Великаши да л праведно суде,
 Богаташи да ли милост дјеле,
 Да л сусједа сусјед оправдава,
 Да л нејаког јаки подржава,
 Поштује ли млађи старијега,
 Да л дјевојке држе дјевојаштво,
 Да л попови по светињи живе,
 Калуђери да л за народ клече
 И да л греју пештере сузама
 И за народ топлим молитвама.
 Да ли народ недељу свјеткује,
 Да л празником цркву испуњује?
 Казуј мени, дични светитељу,
 Српског рода други спаситељу,

Каква ти је голема невоља
Те ти рониш сузе низ образе,
Пјесму неба плачем завршаваш?"

6

Тад говори светитељу Саво:
"О Господе велики и силни,
Пред киме се тресу херувими,
Има л ишта теби непознато?
Та ти видиш срце у човјеку
И познајеш најтајније мисли.
Видиш црва под кором грмовом,
Под каменом гују отровницу,
На дну мора свако зрно пјеска.
Не могу се од тебе сакрити
Тамних људи тамна безакоња,
Због којих си на крсту висио;
Али твоја љубав све прекрива,
Из љубави незнаније јављаш,
Из љубави ти о знаном питаш,
Да ти кажем што ти боље знадеш."

7

"Нису Срби кано што су били.
Лошији су него пред Косовом,
На зло су се свако измјенили.
Ти им даде земљу и слободу,
Ти им даде славу и побједу,
И државу већу Душанове,
Ал даром се твојим погордише,
Од тебе се лицем окренуше.
Господа се српска изметнула,
На три вјере оком намигују,
Ал ни једну право не вјерују,
Православље љуто потискују.
Одрекли се српскога имена,
Одрекли се својих крсних слава,
Свеце своје љуто увредили.
А ко диже цркву задужбину,
Не диже је теби него себи.
Цркве дижу да их виде људи,
Цркве дижу, Богу се не моле,
Нит Божији закон испуњују.
Великаши правду погазили,

Богаташи милост оставили,
Не поштује млађи старијега,
Но се млађи паметнији гради,
Нит нејаког јаки подржава,
Већ га ломи док га не саломе,
Нит сусједа сусјед оправдава,
Већ се куне криво за неправду
Због блатњаве земље од аршина.
Свештеници вјером ослабили,
Калуђери посте оставили,
Нит дјевојке држе дјевојаштво,
Свилу носе, грехом се поносе,
Млади момци поштењу се смију,
А свој разврат ни од ког не крију,
Нити народ за недјељу мари,
Ни за празник ни обичај стари,
Нит празником цркве испуњује,
Празне цркве ка пећине пуне,
Празне душе, па празне и цркве;
Свуд се црни црно безакоње,
Стид ме једе и стид ме изједе,
Због гријеха народа мојега,
Што и мене држиш близу себе.
Зато плачем мој предраги Спасе,
Вјечност ми је кратка за плакање,
Волио бих и у паклу бити,
Само Срби Богу да се врате."

8

Мирно Господ саслушао Саву,
Па подиже своју свету главу,
И мислима небеса потресе.
Заблисташе муње и громови,
Надуше се гави облаци,
Лед се просу о Петрову дану,
Сва побјеле земља Србинова,
Ка од губе губава гријешница.
Закукаше Срби у невољи,
Ал се живог Бога не сјетише,
Нити Бога ни својих гријеха.
А све Саво на кољена клечи,
Блиједо му лице од ужаса.

9

Тада Господ устеже облаке,
Да не падне киша ни росица,
Благо сунце у жар се обрати,
Сва сагоре земља Србинова,
Пресушише рјеке и потоци,
Прекапише дубоки кладенци.
Закукаше Срби у невољи,
Ал се живог Бога не сјетише,
Нити Бога ни својих гријеха.
А све Саво на кољена клечи,
Блиједо му лице од ужаса.

10.

Тада Господ ваши попустио,
По воћу се ваши ухватише
Обрстише шљиве и јабуке,
Сасушише питоме воћњаке
По питомој земљи Србиновој.
Закукаше Срби у невољи,
Ал се живог Бога не сјетише,
Нити Бога ни својих гријеха.
А све Саво на кољена клечи,
Блиједо му лице од ужаса.

11.

Тада Господ помор попустио,
Да помори и старо и младо.
Ударише љуте болезање,
Тесна гробља а мало гробара,
Гробарима отежаше руке.
Закукаше Срби у невољи,
Ал се живог Бога не сјетише,
Нити Бога ни својих гријеха.
А све Саво на кољена клечи,
Блиједо му лице од ужаса.

12.

Тада Господ кризу попустио.
Пуна земља свакога обиља,
А сви вичу: нигдје ништа нема.
Закукаше Срби у невољи,
Ал се живог Бога не сјетише,
Нити Бога ни својих гријеха.

А све Саво на кољена клечи,
Блиједо му лице од ужаса.

13.

Тад Сатану Господ одрјешио,
Из пакла га на Србе пустио,
Да до рока своју вољу врши,
И да чини што је њему драго,
Са државом и са српским тјелом,
Само да се не дотиче душе.
А Сатана војске подигао,
Од звјериња свога и људскога,
Све од самих Божјих противника,
И својијех једномишљеника,
Којих би се марва застидјела,
И вепрови дивљи посрамили.
Пакленим их огњем наоружо,
Повео их на земљу Србију.

14.

Пљуну огањ из адових жвала,
Па запали кућу Србинову,
Све разгради што је саграђено,
Све прождера што је умјешено,
Све однесе што је изаткано,
Све разграби што је уштеђено,
Све раскући што је закућено,
Све попљува што је освећено,
А господу у окове веза,
Старјешине врже на вјешала,
Ил умори глађу у тамници,
Поби момке, зацрни ђевојке,
Згрчи мајке над кољевке празне,
Над кољевке празне и кржаве.
Још завеза језик у Србина,
Да не смије пјеват ни кукати,
Нити Божје име спомињати,
Нити брата братом ословити;
Још завеза ноге у Србина,
Да не смије слободно ходити,
Осим тамо куд га коноп води,
Коноп води или куда гони;
Још завеза руке у Србина,
Да не смије радити ван кулака,

Нити сјести, нити хљеба јести
Без сатанске горде заповјести,
Нити ђецу своју својом звати,
Нит слободно мислит ни дисати.

15.

Тако ишло задуго земана
Док набуја земља Србинова
Од мртвијех српскијех тјелеса,
И од крви српских мученика,
Ка тијесто од јакога квасца.
Тад анђели Божји заплакали,
А Срби се Богу обратили,
Јединоме своме пријатељу,
Јединоме своме спаситељу,
Вишњем Богу светоме Сави.
Тад се Саво стресе од ужаса,
Скочи, викну из свега гласа:
"Доста, Боже, поштеди остатак!"
Тад је Господ послушао Саву,
На српско се робље ражалио,
Те Србима гријехе опростио.

16.

Засија се лице Србиново,
Зазвонише звона на весеље,
Замириса земља од тамјана,
Заблиста се Христова истина,
Зацари се милост и поштење,
Анђели се са неба спустише,
Па Србију земљу загрлише.

17.

Хај, шта се оно чује из даљине?
То се опет служи литургија,
У небесном царству Христовоме.
Службу служи светитељу Саво,
И са њиме три стотин владика,
И три хиљад српских свештеника.
Ђаконује архиђакон Стево,
А са њиме ђакон Авакуме
Што на коцу за Христа пострада,
На баиру усред Биограда.

А цар славе сједи на престолу,
Док са земље грми ка олуја,
То Србија кличе – Алилуја!
Благо мајци која Саву роди
И Србима док их Саво води.

Зидање Љубостиње

Хај, Боже мили а Боже једини
Шта се оно чује из даљине
Дал то звече сабље агарјанске
Ил јауче сиротиња раја
Нити звече сабље агарјанске
Нит јауче сиротиња раја
Но то чекић о камен удара
Тешки чекић Рада неимара
И његових триста каменара
Чекић туче, чарне горе хуче
Чекић бије, звериње се крије.

1

Кад је Раде посо почињао
Сабрао је пет стотин мајстора
Па овако њима говорио:
"Браћо моја и дружино драга
Позвала ме царица Милица
Најславнија српска удовица
Да јој зидам цркву Љубостињу
Њеној души вјечну задужбину
Ко што зидах славноме Лазару
Задужбину цркву Раваницу
Да се и њој поје литурђија
Овог свјета кано и онога.

2

"Ал чујте ме моја браћо драга
Није зидат цркву ка цамију
Нит је зидат цркву ка ћуприју
Кад се црква православна зида
Прво душа од греха се вида
Па се кади тамјаном молитве
Опасује пасом уздржања
И светијем причешћем залаже

Тако само и Господ помаже
Ето вас је пет стотин мајстора
Прије него цркву отпочнемо
Да постимо неђељицу дана
Да постимо и Бога молимо
Седмог дана да се причестимо
Светом Крвљу Христа Спаситеља.

3

"И још браћо завјет да чинимо
Да држимо петак и сриједу
И остале посте по закону
Од злих дјела да се устегнемо
И од псовке, ђавоље уловке
И од сваке злобе у мислима
У мислима тајним у срцима
Одвојени од својијех љуба
Да живимо строго по хришћански
По хришћански и по манастирски
Више сада него ли икада
Док зидамо цркву Љубостињу
Царичину царску задужбину
Тако нам је остало од старих
Кад је Саво свету Жичу зидо
Краљ Владислав цркву Милешевку
А краљ Стеван Високе Дечане.

4

"Па сад браћо да се разумијемо
Ко је вољан оваки завјет дати
Тај ће моћи са мношћем работати
Нек остане, нек у Рада гледи
Раде ће се њему одужити
А царица Раду неимару.
Кој другаче мисли и умје
Тај нек иде, просто нека му је
Нека зида по калу калдрме,
Беговима камене конаке
Ханџијама низ друме ханове
И хоџама арапске џамије
Па нек ради нек се хљебом храни
За тог нема посла ни динара
У дружини Рада неимара".

5

Кад то чуше пет стотин мајстора
Двје стотине њих се издвојише
На рамена алат затурише
Па одоше куде који знаде
Остадоше три стотин мајстора
Остадоше завјет положише
Завјет Богу и Богородици
А свом Раду вјерност и послушност.

6

Многе мајке родише јунаке
Многе мајке родише вјештаке
Неке мајке родише и царе
Неке опет свете патријархе
Ал је један Боровићу Раде
Српске земље протонеимаре
Што му равна у свијету није
По вјештини са вјером вјенчаној
Благо мајци која га родила
Српској земљи што га одхранила.

7

Зида Раде цркву Љубостињу
Мушки зида, женски украшује
Ђевојачки по мермеру везе
По мермеру кано по ђерђефу
Руком зида, срцем Бога моли
Да заштити цркву ода свуда
Те да траје до Страшнога Суда.

8

А Милица покрај Рада стоји
Сваки камен милује и броји
На свакоме воштаницу пали
Сузе лије, вако намјењује:
"Овај камен нека спомен буде
Мом Лазару честитом кољену
Војсковођи крстоносне војске
Што за Христа паде на Косову
Да се вјечно пјева и спомиње

У небесном царству Божијему
И у сваком дому Србинову.

9

"Овај други нека спомен буде
Мом бабајку старом Југ Богдану
Ћутљивоме старцу на језику
Али гласном у витешком боју.
О мој бабо, спомен овај мали,
Ал сузама ја га више зали
Него кречом Раде неимаре.

10.

"Овај трећи мојој старој мајци
Милој мајци мојих девет брата
Девет брата девет Југовића
Што из ока сузе не пустила
Ни за једним сином ни рођаком
Док јој срце пуче за Дамјаном
Кад јој гавран пусти из облака
Из облака па у крило мајци
Мртву руку мог брата Дамјана.
Теби мајко овај камен мали
Сузама га тужна ћерка зали
Вреле сузе с врелим кречом смеша
С врелим кречом Рада неимара.

11

"А сад Раде, славни неимаре
Глачај мени девет каменова
Нек блистају ка сестринске сузе
Све за спомен мојих девет брата
Девет брата девет Југовића.
Глачај длетом а ја ћу рукама
И рукама и челом и лицем
Нек осјете њине свете душе
Колико их милује сестрица
Сад жалосна робиња Милица.
Ево палим на сваком камену
Од мирисна воска воштаницу
Да Бог прости мога милог Бошка
Барјактара све царево војске
И Војина, Влатка и Дамјана

И остале Бог да прости редом...
Реч је слаба – језик ми се суши
Али ето – лакше ми је души".

12

Кад то чуо Раде неимаре
И његових триста каменара
Опустише чекићи мистрију
Заплакаше кано ђеца мала
Па је Раде кроз плач бесједио
"Госпо наша царице Милице
Ти једина роду узданице
Та не плачи, срце нам не парај
Не слаби нас и не малаксавај
Ова црква треба да је пјесма
Пјесма Богу из долине плача.
Пјесма снажи руке неимара
Тежак посао пјесма олакшава
Ка што бива међу жетеоци
Међу копачи и међу орачи
Међу ткаље и међу везиље
И ја госпо бејаш на Косову
А са браћом и родбином цјело
Сви осташе гробом на бојишту
Сам се врати потуцало Раде
Да сам хтео за њима плакати
Оба два би ока исплакао
Те ти не бих данас овђе био
Ни зидао твоју задужбину
Слијеп не зида својим рукама
Теке пипа туђу зидарију.
Него пјевај Госпо или ћути
Прими савјет, на ме се не љути.

13.

"Но почуј ме што ћу бесједити
Што је прошло нико не поврати
Што ће доћи нико не одврати
Него скупи триста удовица
Све косовских сињих кукавица
Да пјевају пјесму будућности
Да пјевају српском васкрсењу
Тако ћемо, о царице свјетла,
Носилице свенародног бола

Свенародног бола и надања
Тако ћемо твоју задужбину
Брзо свршит и срећно довршит".

14.

Милица је мирно саслушала
Па је Раду вако бесједила
"Мудра главо, неимаре Раде
Мудро мислиш и мудро говориш
Послушаћу како ме сјетујеш
Ал допусти цркви до племена
Да ја сама плачем за Косовом
Да оплачем косовске јунаке
Да ожалим прошлост Србинову
А по томе Боровићу Раде
Од племена до врха кубета
Нек се ори пјесма будућности.

15.

"А сад Раде овај камен вељи
Нек је спомен војводи Милошу
Моме зету, славном Обилићу.
Ој Милоше, сунце међ звездама
Ој Милоше, дико витезова
Сад опрости честитоме кнезу
Што послуша Бранковића Вука
Послушао па се покајао.
Овај камен Топлици Милану
Овај до њег Косанчић Ивану
Милошевим до два побратима
Крв им печат вјерности Лазару
Моје сузе – од мене уздарје.

16

"Овај камен нек је спомен драги
Страhiniћу витезу без мане
Што погуби силног Влах Алију
Те част опра дому Југ Богдана.
Овај до њег Херцегу Стјепану
Што направи покор од Турака
А са своји кршни Херцеговци.
Овај до њег Мусићу Стевану
И брату му Мусићу Лазару

Синовима Мусе војводе
И Драгане сестре цар Лазара.
Овај камен Ваистину слуги
Што погибе крај свог господара.
Овај до њег Васојевић Стеви
Што опозда стићи на Косово
Што опозда али не одоцни
Но бој нови отпоче са Турци
Док последње обоји божуре
Крвљу својом и крвљу Азијском
И све храбре ђеце Васојеве
Те се тако ослободи клетве
И Лазина прими благослова.

17.

"Овај камен Рељи од Пазара
Чудном Рељи, крилатом јунаку
Што потврди славу Србинову
Својом славом и својим јунаштвом.
Овај до њег Владети војводи
Што ми први донијео гласа
Са Косова поља божурнога
Ће божури бјели растијаху
Док од бјелих посташе крмезли
Обојени крвљу од јунака.
Овај до њег слуги Голубану
Што вољаше за крст умријети
Нег остати са мном у Крушевцу.
Овај до њег Орловићу Павлу
Рањеноме до смрти витезу.
Овај до њег Косовци ђевојки
Што умрије лечећ рањенике -
Глачај Раде овај камен бјели
Нек се блиста српско ђевојаштво
Ка јутарња звјезда међ звјездама."

18

Тако Госпа редом спомињала
Спомињала косовске јунаке
Сваки камен споменик једноме
Јал двојици јал десеторици
Десетини јал буљуку цијелом
Са њиховим славним војводама
Док сто тисућније набројала

Изгинуле на Косову војске
Сваки камен плачем оживјела
На свакоме свјећу упалила.

19

Тако ишло по задуго врјеме
Док је Раде цркву изградио
Од темеља дори до слемена
А кад Раде до слемена дође
Тад царица свика удовице
Свикала је триста удовица
Све косовских сињих кукавица
И са њима њине сирочиће
Соколова палих соколиће.

20

Па кад их је царски погостила
И дарима многим обдарила
Овако им смјерно бесједила
"Сестре моје, тужне удовице
Погледајте цркву Љубостињу
Док је Раде до слемена зидо
Ја сам сваки камен намјенила
Јунацима палим на Косову
За крст часни и слободу златну
Јали моме јал вашем бабајку
Јали моме јал вашем војину
Јали мојој јали вашој браћи
Јали моме јал вашем рођаку
Јали куму јали пријатељу
Јал велможи јал његовом слуги.
Над сваким сам сузе исплакала
И свакоме свјећу запалила
Нек свак има споменик у цркви
Башу овој бјелој Љубостињи
Као да су живи узидани.
Њине душе нека овдје слјећу
Нека буду близу моје душе
Нека штите свету Љубостињу
Нек слушају српске уздисаје
И молитве сиротиње раје
Па нека их у небо узносе
Пред Господа и Богородицу.

21

"Сестре миле, ја вас нисам звала
Да плачете и да наричете
Над косовским драгоцјеним гробљем
Милица се за вас исплакала
Док је Раде Љубостињу зидо
Од темеља дори до слемена
Докле цркву није претворила
А у српски велики сузарник.
Данас ваше сузе уштедите
Још ће бити дана за плакање.

22.

"А сад Раде гле кубета зида
Витка, свјетла, висока и красна
Да нам буду спомен будућности
Будућности свјетле Србинове
Издане на горкој прошлости
На мукама многих мученика
На жртвама многих витезова
На сузама многих удовица
И на писку многих сирочића.
Сада сестре пјесму запјевајте
Запјевајте пјесму радосницу
Запјевајте српској будућности
И будућим срећним кољенима
Што ће доћи после ропске ноћи
Запјевајте српском васкрсењу
Докле Раде уздиже кубета
На бијелој Љубостињи цркви."

23

Кад то чуло триста удовица
У грлу су сузе уставиле
Па дрхтавим гласом запјевале
Запјевале пјесму радосницу
Радосницу српској будућности
"О свевишњи Боже над војскама
Над војскама небесних анђела
И војскама српскијех ратника
Благослови српска покољења
Што ће доћи после ове ноћи
Да с' умноже с Твојом помоћи

Кад Ти хтеднеш и Ти када рекнеш
Сухо дрво озелењет мора
Кад Ти хтеднеш Ти када рекнеш
Српски ће се васкрс заблистати
Твојом славом Срби прославити
Порушени двори оправити
И кандила хладна упалити
Упрљано име Исусово
Опраће се водицом од ружа
Усправит се сломљени крстови
А замукла звона зазвонити
Земља ће се крстом освјештати
Народ ће се Христу поклонити
Завладаће правда и слобода
Зацарити љубав и истина
Наша села пјесмом напунити
С младићима старци ће играти
С невјестама баке ликовати.
Хвала Богу и Божјој милости
О да дивне српске будућности
Красне, свјетле, високе и славне
Ка кубета царице Милице
Што их гради неимаре Раде.
Све ће тако бити ако Бог да
И бијела црква Љубостиња
Наше миле Госпе задужбина."

24

То све слуша Раде неимаре
Па од миља и он запјевао
Још повика на триста мајстора
Да и они гласно запјевају.
"Кад косовске, браћо, удовице
Пјеват могу народу и Богу
И у ноћи чекати свануће
А у ропству срећу и слободу
Шта ј' остало нама јунацима
Што са Лазом бисмо на Косову?
Но пјевајте, браћо моја драга
Све пјевајте и опет пјевајте
Док на цркви кубета свршите
Кубета нас са небом везују
И са светом Небесном Србијом
И са свјетлом нашој будућношћу
Тако рече госпођа царица

И осталих триста удовица."
Тад запјева три стотин мајстора
Запјеваше мушки гласовито
Чекићима пјесму удвојише
Све пјеваше и попијеваше
Докле свету цркву довршише.

25.

Ето тако, Срби и Српкиње,
Љубостиња како се градила
Пола с плачем а пола с пјевањем
То је судба правога човјека
И то вам је судба Србинова
Без плакања нема радовања
Без трпљења нема ни спасења
Без Голготе нема Васкрсења
Једно с другим када се удруже
Личе трњу око рујне руже.
То је знала царица Милица
Љубостињска славна ктиторица.
Сад не небу ко звезда се сија -
Света српска мати Евгенија.

Посмртне песме

**Митарства
како их је објавила преподобном Григорију блажена
Теодора после своје смрти**

Митарство прво

Грех језика митарство је прво
На коме се душа истјава
Од демона злогласних трубача.
Свака речца што је језик рек'о,
Нит се губи нит се заборавља,
Звук и слика њезина остаје
Да пред душом по смрти се јави.
Срамне речи, речи богохулне,
Псовке страшне, псовке бујесловне,
И узвици празног хохотања -
Све ће душа чути поновљено
Што је икад на земљи изрекла

Грдећ себе, Бога или људе,
А за што се није покајала
Пре растанка са животом овим:
Све ће чути од црних демона
А пред Божјим светлим ангелима.
И стид ће је као пламен пећи,
Но с тог места не може утећи,
Док се душа нечим не оправда
И грехове своје не искупи.
Немадне ли душа оправдања,
Немадне ли других добрих дела,
Немадне ли вере и кајања,
Душа себе оправдат не може,
Нит корака навише крочити,
Но у крило пада демонима:
У ноћ страшну, у ноћ без свитања,
У дом плача, вечног шкргутања.
Ако л' има других добрих дела,
Ако л' има вере и кајања,
Ако л' има страха и молитве,
Тад се душа у висину диже,
Узношена Божјим ангелима.

Митарство друго

Друга стража још црних демона,
Где се душа за лаж истјава,
За све лажи што је помислила
И за оне што је исказала,
За сва мрска лажна сведочења,
Лажне клетве именом Божијим,
И све лажи језиком просуте -
Све ће душа чути поновљено,
Све ће чути од црних демона
А пред лицем Божијих ангела,
И стид ће је као пламен пећи,
Но с тог места не може утећи
Док се душа нечим не оправда
И грехове своје не искупи.
Немадне ли душа оправдања,
Немадне ли других добрих дела,
Немадне ли вере и кајања,
Душа себе оправдат не може,
Нит корака навише крочити
Но у крило пада демонима:
У ноћ страшну, у ноћ без свитања,

У дом плача, вечног шкргутања.
Ако л' има других добрих дела,
Ако л' има вере и кајања,
Ако л' има страха и молитве,
Тад се душа у висину диже,
Узношена Божјим ангелима.

Митарство треће

Трећа стража још црних демона
Где се душа страшно истјазава
За осуду брата и суседа,
За осуду туђих безакоња,
За осуду греха у ближњег,
За смејање над туђом слабошћу,
За горђење над комшијским стидом,
За гажење на земљу палоба
Да се грешник више не усправи.
За то душа биће истјазана -
Јер је друге грешнике судила,
Своје грехе вешто прикривала.
Све то душа чуће поновљено,
Све ће чути од црних демона
А пред лицем Божијих ангела,
И стид ће је као пламен пећи,
Но стог места не може утећи
Док се душа нечим не оправда
И грехове своје не искупи.
Немадне ли душа оправдања,
Немадне ли других добрих дела,
Немадне ли вере и кајања,
Милосрђа и благе кротости,
И скривања греха у ближњег,
И похвале његових врлина,
Душа себе оправдати неће -
Нит корака навише крочити
Но у крило пада демонима:
У ноћ страшну, у ноћ без свитања,
У дом плача, вечног шкргутања.
Ако л' има других добрих дела,
Ако л' има вере и кајања,
Ако л' има страха и молитве,
Милосрђа и благе кротости -
Тад се душа у висину диже,
Узношена Божјим ангелима.

Митарство четврто

Четврта је јоште црња стража,
Ту демони истјазују душу
За пијанство и за облапорство
И к'о глумци пред душом играју
Све пијанке и све теревенке,
Све смешности пијана човека
И сву гадост од многог једења,
К'о пси гадни около урлају
Око душе страхом уstraшене
А на уста своја повраћају
Она пића и она јестива
Што су душу на грех наводила
И дебелост телу јој давала
А мршавост срцу и разуму -
Све ће душа видет поновљено
Што је икад на земљи чинила
И све чути од црних демона
А пред лицем Божјих ангела,
И стид ће је као пламен пећи,
Но с тог места не може утећи,
Док се душа нечим не оправда
И грехове своје не искупи.
Немадне ли душа оправдања,
Немадне ли других добрих дела,
Немадне ли вере и кајања,
Милосрђа и благе кротости,
Божјег страха с много молитава -
Душа себе оправдати неће,
Нит корака навише крочити
Но у крило пада демонима:
У ноћ страшну, у ноћ без свитања,
У дом плача, вечног шкргутања.
Ако л' има других добрих дела,
Ако л' има вере и кајања,
Милосрђа и благе кротости,
Божјег страха с много молитава -
Тад се душа у висину диже,
Узнешена Божјим ангелима.

Митарство пето

Пета стража још црњих демона
Што за леност истјазују душу:
За све дане лено пролежане

И предуге ноћи проспаване,
За сву туђу муку поједену
И за дужност своју несвршену,
За ленивост и тела и духа,
За безбрижност на делу спасења,
За кајање увек одлагано,
За молитве никад непочете,
Божје службе вазда пропуштене,
Добра дела вазда одоцњена -
Све ће душа видет поновљено,
Све ће чути редом набројано,
Све ће чути од црних демона
А пред лицем Божјих ангела,
И стид ће је као пламен пећи,
Но с тог места не може утећи,
Док се душа нечим не оправда
И грехове своје не искупи.
Немадне ли душа оправдања,
Немадне ли других добрих дела,
Много вере, суза и кајања
Бар на страшном часу смртноме,
Немадне ли страха ни молитве,
Милосрђа и благе кротости -
Душа себе оправдати неће,
Нит корака навише крочити
Но у крило пада демонима:
У ноћ страшну, у ноћ без свитања,
У дом плача, вечног шкргутања.
Ако л' има других добрих дела,
Много вере и суза кајања
Бар на страшном часу самртноме,
Много страха, много молитава,
Милосрђа и благе кротости -
Тад се душа у висину диже,
Узношена Божјим ангелима.

Митарство шесто

Шеста стража још црних демона
Што за крађу истјазују душу,
Од детињства до часа смртога
За све што је кад украла душа,
Ил' рукама ил' тајним жељама,
Ил' крадљивим честим помислима,
Све крадећи, Бога с' не бојећи
И комшију свога жалостећи -

Све ће душа видет поновљено,
Све како је на земљи чинила,
Све чути од црних демона
А пред лицем Божјих ангела,
И стид ће је као пламен пећи,
Но с тог места не може утећи,
Док се душа нечим не оправда
И грехове своје не искупи.
Немадне ли душа оправдања,
Немадне ли других добрих дела,
Много вере и суза кајања
Бар на страшном часу самртноме,
Немадне ли страха ни молитве,
Милосрђа и благе кротости -
Душа себе оправдати неће,
Нит корака навише крочити
Но у крило пада демонима:
У ноћ страшну, у ноћ без свитања,
У дом плача, вечног шкргутања.
Ако л' има других добрих дела,
Много вере и суза кајања
Бар на страшном часу самртноме,
Много страха, много молитава,
Милосрђа и благе кротости -
Тад се душа у висину диже,
Узношена Божјим ангелима.

Митарство седмо

Седма стража још црних демона
За себичност истјазују душу,
За себичност и за среброљубље,
За тврдичлук према сиротима,
За сувишно збирање новаца,
За ненужно стицање имања
Докле други од глади грцају
И сузама дане залевају -
Све ће душа видет поновљено,
И познати све грехове своје,
Све ће чути од црних демона
А пред лицем Божијих ангела,
И стид ће је као пламен пећи,

Но с тог места не може утећи,
Док се душа нечим не оправда
И грехове своје не искупи.

Немадне ли душа оправдања,
Немадне ли вере и кајања,
Немадне ли страха ни молитве,
Милосрђа и благе кротости -
Душа себе оправдати неће,
Нит корака навише крочити,
Но у крило пада демонима:
У ноћ страшну, у ноћ без свитања,
У дом плача, вечног шкргутања.
Ако л' има других добрих дела,
Ако л' има вере и кајања,
Ако л' има страха и молитве,
Милосрђа и благе кротости -
Тад се душа у висину диже,
Узношена Божјим ангелима.

Митарство осмо

Осма стража још црних демона
Што за лихву истјазују душу,
За интерес узиман од зајма,
За богатство лихвом згомиљано
А на штету малих и сиротих,
Што по нужди зајам узимају
И по нужди интерес плаћају. -
Све ће душа видет поновљено,
Све ће чути од црних демона
А пред лицем Божијих ангела,
И стид ће је као пламен пећи,
Но с тог места не може утећи,
Док се душа нечим не оправда
И грехове своје не искупи.
Немадне ли душа оправдања,
Немадне ли других добрих дела,
Немадне ли вере и кајања,
Немадне ли страха и молитве,
Немадне ли самопрезирања,
И праштања туђих прегрешења
У кротости и смирености -
Душа себе оправдати неће,
Нит корака навише крочити,
Но у крило пада демонима:
У ноћ страшну, у ноћ без свитања,
У дом плача, вечног шкргутања.
Ако л' има других добрих дела,
Ако л' има вере и кајања,

Ако л' има страха и молитве,
Ако л' има самопрезирања
И праштања туђих прегрешења
У кротости и у смирености -
Тад се душа у висину диже,
Узношена Божјим ангелима.

Митарство девето

Девета је јоште црња стража,
Где се душа страшно истјазава
За клевету на невине душе,
За клевету и потвору црну,
За осуду људи без неправде,
За бацање греха на другога
Да би грешник избег'о каштигу
А праведник место њега страд'о.
Такав грех је мио демонима,
А мрзак је светим ангелима,
Њим се закон Божији потире,
Због њег' душу пакао прождире.
Свој грех душа јасно ће видети
И чуће га од црних демона
А пред лицем Божијих ангела,
И стид ће је као пламен пећи,
Но с тог места не може утећи,
Док се душа нечим не оправда
И грехове своје не искупи.
Немадне ли душа оправдања,
Немадне ли других добрих дела,
Немадне ли вере и кајања,
Немадне ли страха Божијега,
Много страха и много молитве,
И делења многе милостиње,
И праштања туђих прегрешења -
Душа себе оправдати неће,
Нит корака навише крочити,
Но у крило пада демонима:
У ноћ страшну, у ноћ без свитања,
У дом плача, вечног шкргутања.
Ако л' има других добрих дела,
Ако л' има вере и кајања,
Ако л' има страха Божијега,
Много страха, много молитава,
И делења многе милостиње,
И праштања туђих прегрешења -

Тад се душа у висину диже,
Узношена Божјим ангелима.

Митарство десето

Десета је јоште црња стража
Где се душа страшно истјазава,
А за завист и злобну ненавист,
Што је коме завидела душа:
На лепоти или на богатству,
На јунаштву ил' на благовању,
Ил' на здрављу или на успеху,
На мудрости или на почасти,
Ил' на њиви родној ил' ливади,
Ил' на роду или на породи.
Од зависти сва је душа црна,
Сва је црна као угљен црни.
Све ће душа видет представљено,
Све ће чути поновљено,
Поновљено од црних демона,
А пред лицем Божјих ангела,
И стид ће је као пламен пећи
Но с тог места не може утећи,
Док се душа нечим не оправда
И грехове своје не искупи.
Немадне ли душа оправдања,
Немадне ли других добрих дела,
Немадне ли вере и кајања,
Немадне ли страха Божијега,
Много страха, много молитава,
Милосрђа и благе кротости,
И дељења многе милостиње,
И праштања туђих прегрешења -
Душа себе оправдати неће,
Нит корака навише крочити,
Но у крило пада демонима:
У ноћ страшну, у ноћ без свитања,
У дом плача, вечног шкргутања.
Ако л' има других добрих дела,
Ако л' има вере и кајања,
Ако л' има страха Божијега,
Много страха, много молитава,
Милосрђа и благе кротости
И дељења многе милостиње,
И праштања туђих прегрешења -

Тад се душа у висину диже,
Узношена Божјим ангелима.

Митарство једанаесто

Једанаеста јоште црња стража,
Где демони истјазују душу
За безумну гордост и охолост:
За горђење Божјим даровима,
За горђење здрављем и јунаштвом,
За горђење стасом и лепотом
Што ће црви у земљи разјести,
За горђење влашћу и богатством,
Чему свему смрћу конач бива,
За охолост наспрам родитеља,
За охолост наспрам пријатеља,
За охолост наспрам сиромаша,
За охолост наспрам незналица,
За охолост спрам Божјег закона,
За охолост спрам Божије цркве,
За охолост којом Ева згреши,
Адам паде и Рај се затвори.
Све то душу у окове веже
И држи је и дужну и тужну.
То ће душа видет представљено,
То ће душа чути поновљено,
Поновљено од црних демона,
А пред лицем Божјих ангела,
И стид ће је као огањ пећи,
Но с тог места не може утећи,
Док се душа нечим не оправда
И грехове своје не искупи.
Немадне ли душа оправдања,
Немадне ли других добрих дела,
Много вере и суза кајања,
Божјег страха, много молитава,
И премного дела милосрђа,
И праштања туђих прегрешења -
Душа себе оправдати неће,
Нит корака навише крочити,
Но у крило пада демонима:
У ноћ страшну, у ноћ без свитања,
У дом плача, вечног шкргутања.
Ако л' има других добрих дела,
Много вере и суза кајања,
Божјег страха, много молитава,

И премного дела милосрђа
И праштања туђих прегрешења -
Тад се душа у висину диже,
Узношена Божјим ангелима.

Митарство дванаесто

Дванаеста јоште црња стража,
Где се душа за гнев истјазава,
За гнев брзи и непокајани,
И за јарост и срдиту љутњу
Од које се зажарује душа,
Зажарује пакленим пламеном,
А скрива се за Божију светлост.
Гневом Каин уби брата свога,
Гневом Саул гоњаше Давида,
Гнев је искра пакла огњенога
И претеча свађе и убиства,
Те за гнев је тешко истјазање,
За гнев душе против брата свога,
За гнев душе против Бога свога,
За гнев душе против родитеља,
За гнев душе против пријатеља,
За гнев сваки осим против греха.
Све ће душа видет представљено,
Све ће чути поновљено,
Поновљено од црних демона,
А пред лицем Божјих ангела,
И стид ће је као огањ пећи,
Но с тог места не може утећи
Док се душа нечим не оправда,
И грехове гнева не искупи.
Немадне ли душа оправдања,
Немадне ли других добрих дела,
Много вере и суза кајања,
Много страха, много молитава,
И премного дела милосрђа,
И праштања туђих прегрешења,
И још уз то молитве светаца,
И Божије Мајке ходатајства,
И вапаја браће и сродника -
Душа себе оправдати неће,
Нит корака навише крочити,
Но у крило пада демонима:
У ноћ тамну, у ноћ без свитања,
У дом плача, вечног шкргутања.

Ако л' има других добрих дела,
Много вере и суза кајања,
Много страха, много молитава
И премного дела милосрђа,
И праштања туђих прегрешења,
И још уз то молитве светаца
И Божије Мајке ходатајства
И вапаја браће и сродника -
Тад се душа у висину диже,
Узношена Божјим ангелима.

Митарство тринаесто

Тринаеста јоште црња стража,
Где се душа страшно истјазава
За освету и за злопамћење,
Господ рече: моја је света!
Но грешни се мимо Бога свете,
Грех плаћају са двоструким грехом.
Зло плаћају са злом, и са горим.
И зато се душа истјазава,
Јер је много душа злопамтила,
Зло памтила и о злу мислила,
Злом се грдним пуна напунила
Као бунар водом замућеном,
К'о ливада отровним змијама.
Грешна душа грех ће свој видети,
Све ће чути од црних демона
А пред лицем Божијих ангела,
И стид ће је као пламен пећи,
Но с тог места не може утећи,
Док се душа нечим не оправда
И грехове своје не искупи.
Немадне ли душа оправдања,
Немадне ли других добрих дела,
Много вере и суза кајања,
Много страха, много молитава,
И премного дела милосрђа,
И још уз то молитве светаца,
И Божије Мајке ходатајства,
И вапаја браће и сродника -
Душа себе оправдати неће,
Нит корака навише крочити,
Но у крило пада демонима:
У ноћ тамну, у ноћ без свитања,
У дом плача, вечног шкргутања.

Ако л' има других добрих дела,
Много вере и суза кајања,
Много страха, много молитава,
И премного дела милосрђа,
И још уз то молитве светаца,
И Божије Мајке ходатајства,
И вапаја браће и сродника -
Тад се душа у висину диже,
Узношена Божјим ангелима.

Митарство четрнаесто

Четрн'еста јоште црња стража
Где се душа страшно истјазава
За убиство страшно душегубство,
За учешће у туђем убиству,
За наговор брата на убиство;
За убиство жене ил' човека,
Ил' нејака чеда у колевци,
Ил' живога плода у утроби,
За убиство пушком из заседе,
Или ножем ил' мучким тровањем,
За убиство руком или срцем:
Ко смрт жели к'о да је убио.
Своје грехе душа ће видети
На овоме страшном митарству,
Све ће чути од црних демона
А пред лицем Божијих ангела,
И стид ће је као огањ пећи,
Но с тог места не може утећи,
Док се душа нечим не оправда
И грехове своје не искупи.
Немадне ли душа оправдања,
Немадне ли других добрих дела,
Много вере и суза и кајања,
Много страха, много молитава,
И премного дела милосрђа,
И праштања туђих прегрешења
И још уз то молитве светаца,
И Божије Мајке ходатајства,
И вапаја браће и сродника -
Тад се душа у висину диже,
Узношена Божјим ангелима.

Митарство петнаесто

Петнаеста јоште црња стража,
Где се душа страшно истјазава
За гатарство и за врачарије,
За бајања и за одбрајања,
Призивања у помоћ демона,
И тражење појаве духова,
И за то се душа истјазава,
Све ће душа чути поновљено
Што је икад на земљи гатала,
Све ће чути од црних демона,
А пред лицем Божијих ангела,
И стид ће је као пламен пећи,
Но с тог места не може утећи,
Док се душа нечим не оправда
И док своје грехе не искупи.
Немадне ли душа оправдања,
Немадне ли других добрих дела,
Много вере и суза кајања,
Много страха, много молитава,
И премного дела милосрђа,
И праштања туђих прегрешења,
И још уз то молитве светаца,
И Божије Мајке ходатајства,
И вапаја браће и сродника -
Душа себе оправдати неће,
Нит корака навише крочити,
Но у крило пада демонима:
У ноћ тамну, у ноћ без свитања,
У дом плача, вечног шкргутања.
Ако л' има других добрих дела,
Ако л' има вере и кајања,
Много страха, много молитава,
И премного дела милосрђа,
И праштања туђих прегрешења,
И још уз то молитве светаца,
И Божије Мајке ходатајства,
И вапаја браће и сродника -
Тад се душа у висину диже,
Узношена Божјим ангелима.

Митарство шеснаесто

Шеснаеста јоште црња стража,
Где се душа за блуд истјазава,
За страст страшну што скрнави тело,
Тело скверни а дух помрачава

И човека целог раслабавља.
И за то се душа истјазава -
За блуд телом, за блуд помислима,
Ил' маштањем, песмом, ил' речима,
За грешење и на грех мамљење,
За венчање духа са прашином.
Све ће своје блудне прљавштине,
Све ће душа видет представљене,
И све ће их чути исказане,
Исказане од црних демона,
А пред лицем Божијих ангела,
И стид ће је као пламен пећи,
Но с тог места не може утећи,
Док се душа нечим не оправда
И грехове своје не искупи.
Немадне ли душа оправдања,
Немадне ли других добрих дела,
Немадне ли вере и кајања,
И грехова својих исповести,
Много страха, много молитава,
И премного дела милосрђа,
И праштања туђих прегрешења,
И још уз то молитве светаца,
И Божије Мајке ходатајства,
И вапаја браће и сродника -
Душа себе оправдати неће,
Нит корака навише крочити,
Но у крило пада демонима:
У ноћ црну, у ноћ без свитања,
У дом плача, вечног шкргутања.
Ако л' има других добрих дела,
Ако л' има вере и кајања,
И грехова својих исповести,
Много страха, много молитава,
И премного дела милосрђа,
И праштања туђих прегрешења,
И још уз то молитве светаца,
И Божије Мајке ходатајства,
И вапаја браће и сродника -
Тад се душа у висину диже,
Узношена Божјим ангелима.

Митарство седамнаесто

Тад долази јоште црња стража
Где демони истјазују душу

За прељубу смрадну и пагубну,
За прељубу венчаних супруга,
За прељубу с венчаним човеком,
За прељубу са женом венчаном,
Грех је ово Богоотпадништва,
Грех је ово идолопоклонства,
Грех је ово крађе и неверства,
Проневера понајвеће тајне,
Грех је овај тешко искупити,
И за то се душа истјазава.
Све ће душа видет представљено,
Све ће чути од црних демона,
А пред лицем Божијих ангела,
И стид ће је као пламен пећи,
Но с тог места не може утећи,
Док се душа нечим не оправда
И грехове своје не искупи.
Немадне ли душа оправдања,
Немадне ли других добрих дела,
Немадне ли вере и молитве,
Немадне ли сузних покајања,
Немадне ли страха Божијега,
И премного дела милосрђа
Наспрам бедних и наспрам невољних,
И још уз то молитве светаца,
И Божије Мајке ходатајства,
И вапаја браће и сродника -
Тад се душа оправдати неће,
Нит корака навише крочити,
Но у крило пада демонима:
У ноћ црну, у ноћ без свитања,
У дом плача, вечног шкргутања,
Ако л' има других добрих дела,
Ако л' има вере и молитве,
Ако л' има страха Божијега,
Ако л' има сузних покајања,
И премного дела милосрђа,
И праштања туђих прегрешења,
И још уз то молитве светаца,
И Божије Мајке ходатајства,
И вапаја браће и сродника -
Тад се душа у висину диже,
Узношена Божјим ангелима.

Митарство деветнаесто

Тад долази јоште црња стража,
Где демони истјазују душу,
За јереси и крива учења
И од свете вере одступања,
Одступања од вере Христове,
Како нам је Христос оставио,
Апостоли свети рашили,
Мученици крвљу потврдили,
Светитељи славом прославили.
И за то се душа истјазава,
За охола своја мудровања,
И догмата светих извртања
По земаљском уму и памети,
Мимо свето Божје откровење,
Завођења људи од истине,
Завођења, крива тумачења,
Веровања у зла нагађања,
И слављења лудих учитеља.
Све што душа у томе сагреши
У овоме веку краткорочну,
Све ће душа видет поновљено,
Све ће чути од црних демона,
А пред лицем Божјих ангела,
И стид ће је као огањ пећи,
Но с тог места не може утећи,
Док се душа нечим не оправда
И грехове своје не искупи.
Немадне ли душа оправдања,
Немадне ли других добрих дела,
Немадне ли сузних покајања,
И премного дела милосрђа,
И праштања туђих прегрешења,
И још уз то молитве светаца,
И Божије Мајке ходатајства,
И вапаја браће и сродника -
Тад се душа оправдати неће,
Нит корака навише крочити,
Но у крило пада демонима:
У ноћ црну, у ноћ без свитања,
У дом плача, вечног шкргутања,
Ако л' има других добрих дела,
Ако л' има суза покајања,
И премного дела милосрђа,
И праштања туђих прегрешења,
И још уз то молитве светаца,
И Божије Мајке ходатајства,

И вапаја браће и сродника -
Тад се душа у висину диже,
Узношена Божјим ангелима.

Митарство двадесето

Тад долази јоште црња стража,
Где се душа страшно истјазава
За немилост и немилосрђе,
За немања благог сажалења,
За немање срца ни милости
Наспрам људи грешних ил' праведних,
Увек проси у Бога милости:
Милост прима но милост не даје,
Милост прима, а немилост сеје,
Таква душа са Богом ратује,
Са свецима и са ангелима.
И зато се душа истјазава,
Све ће душа видет поновљено,
Све ће чути од црних демона,
А пред лицем Божијих ангела,
И стид ће је као огањ пећи,
Но с тог места не може утећи,
Док се душа нечим не оправда
И грехове своје не искупи.
Немадне ли душа оправдања,
Немадне ли других добрих дела,
Немадне ли вере ни молитве,
Немадне ли страха Божијега,
Немадне ли сузних покајања,
И још уз то молитве светаца,
И Божије Мајке ходатајства,
И вапаја браће и сродника,
Метанија добрих духовника -
Тад се душа оправдати неће,
Нит корака навише крочити,
Но у крило пада демонима:
У ноћ црну, у ноћ без свитања,
У дом плача, вечног шкргутања.
Ако л' има других добрих дела,
Ако л' има вере и молитве,
Ако л' има страха Божијега,
Ако л' има сузних покајања,
И још уз то молитве светаца,
И Божије Мајке ходатајства,
И вапаја браће и сродника,

Метанија добрих духовника -
Тад се душа у висину диже,
Узношена Божјим ангелима.
Прође л' душа сва ова митарства
Са ангелом својим хранитељем,
Оправда ли себе за недела,
За недела у овоме веку,
У овоме краткорочну веку,
Имадне ли више добрих дела,
Више добрих него ли паклених -
Тад ће душа весело се дићи
И пред престо Вишњег Бога стићи,
У Рај ући међу светитеље,
Светитеље и красне ангеле:
И красоту којој слике нема,
И у живот ком сравњења нема,
И у радост којој краја нема,
И у славу земљи непознату,
Да благује и да се радује,
И са Христом у вечности живи,
Створитељу вечно да се диви,
Да се диви и да Га прославља -
То је наук Светог Православља.

КРАЈ И БОГУ СЛАВА!

Песме за рецитованье о Светом Сави

Светосавска Химна

Ускликнимо с љубављу
светитељу сави,
српске цркве и школе -
светитељској глави.
Тамо венци тамо слава,
Где наш српски пастир Сава:
Појте му Срби
Песму и утројте!

Благодарна Србијо
Пуна си љубави
Према своме пастиру

Светитељу Сави.
Цело Српство слави славу
Свога оца Светог Саву:
Појте му, Срби,
Песму и утројте!

С неба шаље благослов
Свети Отац Сава.
Са свих страна сви Срби
С мора и Дунава,
К небу главе подигните
Саву тамо угледајте:
Саву српску Славу
Пред престолом Творца...

Да се српска сва срца
С тобом уједине,
Сунце мира, љубави
Да нам свима сине;
Да живимо сви у слози,
Свети Саво ти помози:
Почуј глас свог рода,
Српскога народа!

Пет векова Србин је
У ропству чамио
Светитеља Саве
Име је славио.
Свети Сава Србе воли
И за њих се Богу моли:
Појте му, Срби,
Песму и утројте!

Свети Сава

Ко удара тако позно у дубини ноћног мира
на капији затвореној светогорског манастира?
"Већ је прошло давно вече, и нема се поноћ хвата
седи оци, калуђери, отвор'те ми тешка врата.
Светлости ми душа хоће, а одмора слабе ноге,
клонуло је моје тело, уморне су моје ноге.
Ал' је крепка воља моја, што ме ноћас вама води
да посветим живот роду, отаџбини и слободи.
Презрео сам царске дворе, царску круну и
и сад ево светлост тражим у скромноме манастир;

Отвор'те ми, часни оци, манастирска тешка врата;
и примите царског сина к'о најмлађег свога брата.
Зашкрипаше тешка врата, а над њима сова прну
и с крештањем разви крила и склони се у ноћ црну.
А на прагу храма светог, где се Божје име слави
са буктињом упаљеном, настојник се отац јави
Он буктињу горе диже, изнад своје главе свете
и угледа, чудећи се, безазлено босо дете.
Високо му бледо чело, помршене густе власи,
али чело узвишено божанствена мудрост краси.
За руку га старац узе, пољуби му чело бледо,
а кроз сузе прошапута: "Примамо те, мило чедо".

Векови су прохујали од чудесне оне ноћи,
векови су прохујали и многи ће јоште проћи.
Ал' то дете јоште живи, јер његова живи слава,
јер то дете беше Растко, син Немањин – Свети Сава.

Моја вера

Запитају мене често:
што сам увек ведро лика,
како грубу судбу сносим
без вапаја и без крика?

Кажем тада: у мом срцу
једна светла искра има,
која звезда даје смисла
мом животу и сновима.

Само с правом вером човек
и у беди мира нађе,
с пута правде и истине
у животу ретко сађе.

Јер и кад нас судба кињи,
а невоља груба тера,
патње ће нам лакше бити
кад нам живот штити вера.

Вера не зна шта је мржња,
шта самоћа, шта досада,
Вера диже, вера крепи,

ко верује не пропада.

Вера душу нашу бодри,
од ниских је страсти чиста,
ко верује не зна шта су
гадне злобе и зависти.

У највећим страдањима
над њима се вера нија,
када мислиш несрећан је
блаженство му душу вија.

Ето, стога у животу
када клоне душа мени
моја вера дошане ми:
човек буди ! напред крени !

И зато сам увек ведар
јер ми вера живот слади
а вера је животворна
од човека дива гради.

Молитва

О, мој Боже драги,
мален Ти се молим:
поучи ме како
да све људе волим;
док сам јоште 'вако
у данима младим,
од јутра до мрака
да весело радим;
да научим наук
што за живот трба,
да удем заслужит'
насушнога хлеба,
и да сносим вољно
све што ми се деси.
Чуј молитву моју
Оче на небеси!

Молитва мале Данице

Добро јутро, добри Бого!
ја сам мала,
ја ти не знам ништа рећи,
само хвала!
Хвала што је зора тако
лепа, мила!
Хвала што ме мајка моја
пољубила!
Хвала што је отац добар -
за нас ради,
хвала што нам кора хлеба
тако слади!
Хвала што се играт могу
с братом малим,
Хвала што се могу на свем
да захвалим.

Свети Сава

Збор зборила господа ришћанска
Код бијеле цркве Грачанице:
"Боже мили, чуда великога!
"Куд се ђеде цар – Немање благо,
"Седам кула гроша и дуката?"
Ту се деси Немањићу Саво,
Па говори господи ришћанској:
"Ој Бога вам, господо ришћанска?
"Не говор'те о мом родитељу,
"Не говор'те не гријеш'те душе:
"Ни је бабо расковао благо
"На наџаке ни на буздоване,
"Ни на сабље ни на бојна копља
"Ни добријем коњма на ратове;
"Већ је бабо потрошио благо
"На три славна Српска манастира:
"Једну бабо саградио цркву;
"Б'јел Вилиндар насред горе Свете,
"Красну славну себе задужбину,
"Вјечну кућу на ономе св'јету
"Да се њему поје литурђија
"Оног св'јета, као и овога;
"Другу бабо саградио цркву:
"Студеницу на Влаху Староме,
"Својој мајци царици Јелени,

"Красну славну мајци задужбину,
"Вјечну кућу на ономе св'јету,
"Да с' и њојзи поје литурђија
"Оног св'јета, као и овога;
"Трећу бабо саградио цркву:
"Миљешевку на Херцеговини,
"Красну славну Сави задужбину,
"Вјечну кућу на ономе св'јету,
"Да с' и њему поје литурђија
"Оног св'јета, као и овога".
У глас викну господа ришћанска:
"Просто да си, Немањићу Саво!
"Проста душа твојих родитеља!
"Проста душа, а честито т'јело!
"Што носили, свијетло вам било
"Што родили, све вам свето било!"
И што рече господа ришћанска
На састанку код бијеле цркве,
Што гођ рекли, код Бога се стекло.

На Светога Саву

Малено сам ђаче, малено ми знање:
тек сам упознала буквар и читање,
али већ знам и ја за Светога Саву
и разумем лепо данашњу прославу.

Свети Сава беше син краљевске крви;
велики учитељ, просветитељ први;
он је отварао прве цркве, школе
и учио Србе да се Богу моле.

Зато цело Српство данас славу слави
и с љубављу кличе Светитељу Сави,
па му и ја кличем, иако сам мала:
"Светитељу Саво, слава ти и хвала!"

Свети Сава

Над атонским храмом, још у давно време,
подиже се бура усред ноћи неме.

И док мрачним крилом за небо се хвата,
неко живо лупну у храстова врата. -

Игуман се диже. На уласку самом
стајало је момче, увијено тамом.

У његовој руци, што је горе диже,
с упаљена луча рујни пламен лиже.

Дим се вије, мота – и котури јуре
у капију тврду и зидине суре.

Ко је ово момче? који јад га слама?
и шта тражи ноћас од Божијег храма?

Црн, себарски плашт му млада плећа краси,
по коме су пале сребрнасте власи.

А по витком стасу што га дичи тако,
тврдом се је ликом опасао јако.

И он смерно стоји. О његову врату
само крст трепери у сувоме злату.

То бејаше Растко. Син Немањин то је,
што је царске дворе оставио своје -

Јер га љубав гони, јер га жеља слама,
да постане слугом Божијега храма.

Црн себарски плашт му млада плећа краси,
по коме су пале сребрнасте власи.

И над лепом главом, у дубини мрака,
сјајан колут сија од најлепшег зрака.

Под иконом Светог Саве

Болна лежи добра мајка,
не силази с одра свога,
удовица ј' деце има,
једно мање од другога.

Друга нема, – деце има
за децу би живот дала,
али ако душу пусти,
шта ће, шта ће деца мала?

Мрак би био, али није:

болесници више главе
кандиоце тихо гори
пред иконом Светог Саве.

Ил' је зебња, ил' је страва,
ил' је слутња, ил' што више;
Око мајке деца с' купе,
мајка врло брзо дише.

Поноћ куца, деца бледе,
најстарији и најјачи,
кад отаре сузе своје,
таре сузе својој браћи.

Мајка б' хтела децу спасти
од зла што се на њих спрема,
хтела би им нешто каз'ти,
али гласа више нема.

Ко би знао мисли њене,
ко би знао њене муке!
Најстарији синак приђе
и ледне јој љуби руке.

Ти пољупци даше снагу
дахом младе душе здраве,
мајка диже руку нагу
ка икони Светог Саве.

"Знаш ли што бих хтела рећи?"
то говори, рука пада;
око стаје, срце стаје,
али јоште има нада.

Има наде у првенца,
да ће знати, да ће хтети -
"Разумем те мајко драга,
и држаћу у памети.

У груд'ма ће мојим живет'
мис'о твоја, твоја жеља,
ја ћу водит' браћу своју
путем овог светитеља.

Окаљат' нам образ неће
ни сто људи, ни сто беда,

схватићемо, памтићемо
да смо српске мајке чеда".

Ове речи замедљаше
горки пехар задњег часа:
на устима болне мајке
благ се осмех заталаса.

Кандиоце затрепета
пред иконом Светог Саве
деца стоје, цвет до цвета -
венац око мртве главе.

На Врачару

Надвио се облак густ
сву Србију да опусти,
и само се небо, љути
а Србија – стрепи, ћути.
На Врачару ватра гори,
ватра гори, бес се ори,
а Србин се с душом бори.
Ко ће сили одолети?
Ко ће боле преболети?
Светиња се српска ништи,
у Србина срце пишти:
"Авај, срце Обилића!
авај, снаго Краљевића!
гдје си пуста да у маху
крај учиниш овом страху?
Вишња сило, твоја правда
Србима је крепка нада,
пусти грома ватренога,
смлави створа пакленог,
да пред лицем Створитеља
не сажиже Светитеља!
Тако Србин себи збори,
њега љута боља мори;
ватра гори – Синан виче:
"Гори, гори, свештениче!"
то си од нас заслужио
што си рају просветио,
па на свога господара
смело диже свог ханцара
и за веру вољно гине,
убојити каурине;

још се не да у синцире
брани своје манастире.
А сад српски свече Саво,
што си Србима школе даво,
нема теби више трага
пашће твога рода снага.
Ватра гори... Синан виче
"Гори, гори, свештениче!"
Сава згори... ал Синану
у памети с' вако ствара:
стао Сава сред олтара,
па Србима проговара:
"Не бојте се, децо мила,
што вас кињи врашка сила:
мртвом телу ко се свети
том и празна сенка прети.
Ништаве су људске страсти
код Божије вечне власти.
Ја остајем у свом роду
док војује за слободу,
док му црква срце блажи
докле дух му школа снажи,
Продужите моја дела
ма каква вас беда срела:
то ће Српство просветити
па и мене осветити.

Отацбина

И овај камен земље Србије,
Што претећ' сунцу, дере кроз облак,
Суморног чела мрачним борама
О вековечности прича далекој,
Показујући немом мимиком
Образа свога бразде дубоке.

Векова тамних то су трагови,
Те црне боре, мрачне пећине;
А камен овај, ко пирамида
Што се из праха диже у небо,
Костију кршних то је гомила,
Што су у борби против душмана
Дедови твоји вољно слагали,
Лепећи, крвљу срца рођеног,
Мишица својих кости сломљене
Да унуцима спреме бусију,

Оклен ће некад смело презирућ',
Душмана чекат' чете грабљиве.

И само дотле до тог камена,
До тог бедема,
Ногом ћеш ступит', можда поганом.
Дрзнеш ли даље?... Чућеш громове,
Како тишину земље слободне
Са грмљавином страшном кидају;
Разумећеш их срцем страшљивим,
Шта ти са смелим гласом говоре,

Па ћеш о стења тврдом камену
Бријане главе теме ћелаво
У заносноме страху лупати...
Ал' један израз, једну мисао
Чућеш у борбе страшној ломњави:
"Отаџбина је ово Србина"!...

Мати и син

"Шта ћеш, старка, овде, где куршуми лете,
На пољани смрти, сред крви румене?"
"Тражим мога Јову, моје мило дете!
"И носим му лепе чарапе шарене!"

"О врати се, стара! Залуд журиш тако
"Из далеких својих шумадијских страна:
"Јединац ти, бако оболео лако,
"И у Скопље пренет пре недељу дана!"

Забринута старка у Скопље се диже...
Преко безброј поља, брда и сувата
Пречацима жури, и, напокон, стиже
И закуца алком о болничка врата.

"Ко је," – чу се. – "Ја сам ратникова мати!
"Родитељска љубав довела је мене!
"Тражим мога Јову, моје мило дете!
"И носим му лепе чарапе шарене!"

- "Ту је!" Она уђе, и дршћући, гледа
Све постеље редом што око ње стоје;
„Боже, да л' је овде? камо мога чеда?"
Док, одједном, кликну: "Јово, очи моје?"

"Како наши дома?" пита син полако.
"Шта те нагна, нано, чак догде до мене?"

"Здраво су! Не брини! Ја дођох... тек тако.
"И носим ти ево, чарапе шарене!

"Да ти их навучем дед' овамо брже!
"Носићеш их с диком – нек је слава Богу!"
Па покривач диже, ал' хитро се трже
Јер спази патрљке – отсечених ногу!

Но уздржа срце да бол не потече,
И не даде сузи, да из ока кане,
Већ покривач спусти, и с поносом рече:
"Жив ми био, синко, и срећне ти ране!"

Потом се јединцу наднесе над груди
И бледу му главу оберучке узе
И љубљаше дуго... Сви присутни људи
Посматраху ћутке, и брисаху сузе...

Светоме Сави

Оставио бабов замак
И варљиве дворске сјаје,
Отишао с духовници
У незнане туђе краје.

На атонској испосници,
У иначкој црној ризи
Проводио дане дуге
У молитви и подвизи.

Срце ти је за род било,
Чистоћом си вере сјао,
Милом роду и Господу
На службу си себе дао,
Међу браћом утулио
Жесток пламен борбе личне,
Поставио главе цркви
И темеље непомичне.

Отрок, себар и властелин
Пред тобом су били равни,
Сви чланови једног тела
Неразумни, пуноправни.

Беседама твојим, оче,
Трептала је света Жича,
Ах, што стара, хладна, не зна
Да их твојој деци прича.

Око собе скупљао си
Децу малу, српску наду,
Учио их речи Божјој,
Ситној књизи, светом раду,
Сејао си те њивице
Једрим зрном Божјих слова,
А жетву си ишчекивао
Од Божјега благослова.

О, научи и нас слабе
Узор, Србе, свече врли!
Васпитати и учити,
Вршит' пос'о неумрли;
Одрицат се таштих части,
Крст терета сносит вољно,
А у груд'ма вазда носит,
Срце чисто, задовољно...

На Светога Саву

Кад сте јуче, мила децо,
Сви радосни били,
Чистом душом свете песме
Угоднику вили,

Песме вили на његову
И на своју дику,
Светом Сави, српског рода
Првом просветнику,

На ме паде, не знам зашто,
Нека брига љута,
Узда'но сам тога дана
Неколико пута.

Сећ'о сам се црна мрака
И борбе крваве,
Па сам глед'о у икону
Светитеља Саве.

Одвеле ме брижне мисли
До оних крајева
Где још ни сад српској деци
Српске школе нема.

Како је то њима тешко
Лутати по тами, -
У туђини, у несвојти
Видети се сами.

Благо вама , мила децо,
Којима се даје
Да у својој драгој школи
Прибирате знање!

Где с' језиком миле мајке
Свака врлост буди,
Где с' учите да будете
И Срби и људи.

Штујте школе као темељ
Будућности праве,
Српску школу к'о аманет
Светитеља Саве.

Благо вама идућ' к знању
По српскоме путу,
Ал' ја плачем кад год видим
Грану отргнуту.

Свети Сава

Ти остави: бисер, смарагд и рубине,
којима твој отац Немања те засу,
место царске круне – узе камилавку,
а место порфире – узе црну расу
и оде, чак тамо, у Хиландар свети,
да познаш живота одречење право,
да слушаш и вршиш заповеди Божје,
угодниче Божји, Светитељу Саво!

Ал' борба међ' браћом – зла коб наша стара
не могаде, ипак, твој слух у измаћи:
ти, с крстом у руци, чак из Хиландара,
дође својој крвно завађеној браћи,

и, с љубављу кротком, међ' ножеве њине
ти, стаде, ко Божје оличење право,
и свакоме пружи по гранчицу мира,
кротки миротворче, Светитељу Саво!

"На спалиште Влаха!" – Синан паша грмну.
Донеше твој живот... потпалише гране.
Али ветар дуну и диже твој пеп'о
и разнесе светом, на четири стране,
и свуд, где год паде трунка твога праха,
онамо се диже – к'о за чудо право -
или српска школа, или црква света,
избраниче Божји, Светитељу Саво!

И сад твоја химна победнички звони
пуна крепке вере, полета и маха:
то је љубав твоја, разнета по свету
кроз честице твога мученичког праха,
и та жива песма, што кипи к'о река
дижући се к теби, чак у небо плаво,
славиће те громко од века до века,
вечна наша славо, Светитељу Саво!

Данас, кад српска омладина цела
приступа ти, с пуно побожности свете,
да најлепши венац од најлепшег цвећа
око твоје драге иконе оплете,
и док свећа славска трепери и гори
покличи се дижу до у небо плаво:
"Оче српске школе и цркве нам свете,
слава теби, слава, Светитељу Саво!"

Српска Слава

Данас широм белог света,
свугде где се српски збори,
"Ускликнимо Светом Сави"
побожна се песма ори.

Данас свака српска кућа,
уз молитве Богу свете,
Светом Сави свећу пали
и зелене венце плете.

Данас Срби, сви и свуда,
славе једну исту славу:

прослављају светитеља
свога српског – Светог Саву.

На Светог Саву

Где год има српско дете
Венац славе данас плете,
Где се српски пише, збори,
Тамо свећа данас гори.

Где су српске цркве, школе,
Данас Српчад Бога моле
Да им пружи руку свету
Да достигну жељну мету.

Славе деца своју славу
Царског сина – Светог Саву.
Лица су им пуна миља,
Јер их Светац благосиља.

Жеља Светог Саве

Двадесетог овог века
Свети Сава на нас чека.
Са висине он нас гледа,
Где брат брату мира не да,
Па се моли Вишњем Богу
Да нам даде љубав, слогу.
Он позива браћу милу
Да чувају српско славље
И да држе православље.

Да се српски језик шири,
Да се брат са братом мири,
Да се слави српска слава
То нам жели Свети Сава.

Свети Сава

Јутрос ме је пробудила,
велећ моја мајка драга:
"Устај кћери моја, освиће нам
српског рода Свети Сава".

Устала сам, обукла се,

пошла радо, ево, амо
да заједно мили гости,
Светог Саву прославимо.

Сваки Србин данас пева:
"Ускликнимо с љубављу"
а његова песма лети,
у небеса Светом Сави.

Молитва Светитеља Саве

Пред престолом Свевишњега
Свети Сава Бога моли,
Богa моли, сузе рони
И овако он говори:

"Род је српски драги Боже,
У последње ове дане
Тешко Теби сагрешио,
Од Тебе се отпадио.

Али имај јоште срца
Која Ти се, Боже моле:
То су деца, деца српска,
Она Тебе, Боже воле.
Старији су занемогли,
Срцем својим отежали,
А деца су химне Теби
Понајлепше испојали.

И за њих се, Боже, молим:
- Дај им, Боже, снаге нове
Да обнове цркву српску,
Твоју славу на векове."